Valtiopäivä

Työelämä

Palkka-avoimuuslaki hyväksyttiin *äänin 92–83*

Työntekijä saa jatkossa pyynnöstä tiedon samaa tai samanarvoista työtä tekevien keskipalkoista. Eduskunta hyväksyi palkka-avoimuuslait toisessa käsittelyssä äänestyksen jälkeen. Sosialidemokraatit, keskusta ja vihreät vaativat lakien hylkäämistä.

MAKSUT
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu laskee ensi vuonna 0,74 prosenttiin.

AUTOT
Ajoneuvoveron alennus kolminkertaistuisi 30 miljoonaan euroon.

EU
Lakivaliokunnan mukaan EU:n vanhemmuusasetus ei kelpaa Suomelle sellaisenaan.

Kuva on luotu tekoälyllä.

PÄIVÄN PÄÄJUTTU

Palkka-avoimuuslaki hyväksyttiin äänin 92–83

Työntekijä saa jatkossa pyynnöstä tiedon samaa tai samanarvoista työtä tekevien keskipalkoista. Eduskunta hyväksyi palkka-avoimuuslait toisessa käsittelyssä äänestyksen jälkeen. Sosialidemokraatit, keskusta ja vihreät vaativat lakien hylkäämistä.

Lait tuovat Suomeen EU:n palkka-avoimuusdirektiivin vähimmäisvaatimukset. Työnhakija saa tiedon alkupalkasta tai sen vaihteluvälistä. Vähintään sadan työntekijän työnantajien on ilmoitettava sukupuolten palkkaerot. Tarvittaessa niiden on myös tehtävä yhteinen palkka-arviointi henkilöstön kanssa. Direktiivi pannaan hallitusohjelman mukaisesti täytäntöön vain vähimmäistasolla. Lauri Lyly (sd) ehdotti Timo Suhosen (sd) kannattamana lakiehdotusten hylkäämistä. Lylyn mukaan laista puuttuu samanarvoisen työn määritelmä. Myös Tuomas Kettunen (kesk) vaati hylkäämistä keskustan vastalauseen mukaisesti. Tiina Elo (vihr) viittasi tasa-arvovaltuutetun arvioon, jonka mukaan esitys heikentäisi nykyisiä oikeuksia. Arto Satonen (kok) piti hylkäysesitystä käsittämättömänä. Hänen mukaansa palkkaero on kaventunut kaudella 16 prosentista 14,9 prosenttiin. Eduskunta hyväksyi lait äänin 92–83, ja poissa oli 24 edustajaa. Mietintöön oli jätetty kaksi vastalausetta.

HE 129/2026 vp · samapalkkaisuus · Tilastokeskus · tasa-arvovaltuutetut
Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 17.5.2024 alkaen · 73 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna STM069:00/2024

SALISSA PÄÄTETTIIN

Työntekijä saa tietää samaa työtä tekevien palkat

Laki tuo EU:n palkka-avoimuusdirektiivin vähimmäisvaatimukset.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä äänin 92–83

HE 129/2026 vp · samapalkkaisuus · Tilastokeskus · tasa-arvovaltuutetut
Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 17.5.2024 alkaen · 73 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna STM069:00/2024

Työttömyysvakuutusmaksut laskevat vuonna 2027

Palkansaajan maksu laskee 0,74 prosenttiin palkasta.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 187/2026 vp · muutosturva · sosiaaliturvamaksut · työttömyysvakuutus
Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 15.6.2026 alkaen · Hankeikkuna STM053:00/2026

Lyhytvuokraus voi vaatia luvan

Rakentamislakiin tulevat myös EU:n energiatehokkuusvaatimukset.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä seitsemän äänestyksen jälkeen

HE 83/2026 vp · lyhytvuokraus · nollaenergiatalot · rakennusaineet
Valmistelu: ympäristöministeriö 7.1.2025 alkaen · 172 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM002:00/2025

Selittämätön omaisuus voidaan tuomita valtiolle

Omaisuus voidaan menettää, jos se on varsin todennäköisesti peräisin rikollisesta toiminnasta.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 137/2026 vp · takaisinsaanti · ympäristörikokset · huumausainerikokset
Valmistelu: oikeusministeriö 1.9.2024 alkaen · 32 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM062:00/2023

Viranomaiset voivat neuvoa tekoälyn avulla

Asiakkaalla on oltava mahdollisuus saada neuvontaa myös ihmiseltä.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 106/2026 vp · syrjimättömyys · automaatio · tekoäly
Valmistelu: valtiovarainministeriö 1.8.2025 alkaen · 78 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna VM044:00/2025

Tupakkavero nousee

Veroa korotetaan 1.1.2027 alkaen keskimäärin viisi prosenttia.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 171/2026 vp · savukkeet · sikarit · tupakkatuotteet
Valmistelu: valtiovarainministeriö 10.6.2026 alkaen · 20 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna VM073:00/2026

Työkoneiden ja autojen päästösäännöt lakiin

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo työkoneita.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 141/2026 vp · tyyppihyväksyntä · moottoriajoneuvot · katsastus
Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 30.10.2025 alkaen · 18 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna LVM049:00/2025

Suurten julkisten yritysten raportointi komissiolle loppuu

Unioni on poistanut velvoitteen.

Hyväksyttiin 2. käsittelyssä

HE 197/2026 vp · kilpailupolitiikka · avoimuus · raportointi
Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 22.5.2026 alkaen · Hankeikkuna TEM027:00/2026

Energiaperuskirjan riitamenettely ei koske EU-maiden välisiä riitoja

Eduskunta hyväksyi sopimuksen ja sen voimaansaattamislain.

Hyväksyttiin, käsittely päättyi

HE 195/2026 vp · välimiesmenettely · sijoittajat · EU-oikeus

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 11.6.2026 alkaen · 2 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna TEM031:00/2026

Rikosasioiden käsittelyä nopeutetaan

Kuulustelut äänitettäisiin, ja oikeudenkäyntiin tulisi uusi saatavillaolohaaste.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 138/2026 vp · tallennus · kirjaaminen · todistelu

Valmistelu: oikeusministeriö 1.1.2024 alkaen · 32 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM088:00/2024

Valtion työllisyyspalvelutehtäviä karsitaan

Keskuksen rahoitustarve vähenee noin 1,62 miljoonaa euroa.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 239/2026 vp · yritysneuvonta · Business Finland osakeyhtiö · Elinvoimakeskukset

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 26.2.2026 alkaen · 71 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna TEM010:00/2026

Ampuma-aselakia täsmennetään

Ampumakelvottomiksi tehtyjen aseiden säilytysvaatimukset kevenevät.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 122/2026 vp · deaktivointi · elinkeinonharjoittajat · aseluvat

Valmistelu: sisäministeriö 1.8.2024 alkaen · 27 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna SM021:00/2024

Kiinteistötoimituksia voi hoitaa kirjallisesti

Selvät ja riidattomat asiat voidaan hoitaa ilman kokousta.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 135/2026 vp · kiinteistörekisterit · kiinteistötoimitus · luotettavuus

Valmistelu: maa- ja metsätalousministeriö 13.11.2025 alkaen · 9 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna MMM048:00/2025

Vuoden 2027 tuloverot

Työn verotus kevenisi noin 230 miljoonalla eurolla.

Mietintö pantiin pöydälle

HE 174/2026 vp · optiot · lahjoitukset · säästöt

Valmistelu: valtiovarainministeriö 10.4.2024 alkaen · 36 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna VM065:00/2024

Vesivoimaloille kalatalloutta koskevia velvoitteita

Tavoitteena on elvyttää vaelluskalakantoja.

Mietintö pantiin pöydälle

HE 84/2026 vp · vesivoima · vesivoimalat · Elinvoimakeskukset

Valmistelu: oikeusministeriö 14.12.2018 alkaen · 103 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM039:00/2019

Lentoliikennesopimukset Brasilian ja Perun kanssa

Kyse on maiden ensimmäisistä lentoliikennesopimuksista Suomen kanssa.

Hyväksyttiin, käsittely päättyi

HE 153/2026 vp, HE 154/2026 vp

Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 9.6.2026 alkaen · 9 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna LVM028:00/2026

Eläintenpitokiellot pitenevät

Kiellon vähimmäiskesto pitenisi vuodesta kolmeen vuoteen. Kiellon rikkomisesta voisi saada vankeutta.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 130/2026 vp · eläinsuojelurikokset · rikoslaki · vankeusrangaistus

Valmistelu: oikeusministeriö 1.1.2025 alkaen · 67 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM085:00/2023

Edunvalvontavaltakirjaan joustoa läheisten asioihin

Valtuuttaja voisi rajata valtuutetun esteellisyyttä läheisten välisissä oikeustoimissa.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 222/2026 vp · valtakirjat · sukulaiset · oikeustoimi

Valmistelu: oikeusministeriö 15.9.2025 alkaen · 33 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM029:00/2025

Uusi laki työkoneiden turvallisuudesta

Laki täydentää EU:n koneasetusta.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 220/2026 vp · koneet · kieli ja kielet · työkoneet

Valmistelu: sosiaali- ja terveysministeriö 25.6.2024 alkaen · 16 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna STM094:00/2024

Valtion kirjanpito siirtyy palvelukeskukseen

Tehtävät siirtyvät Valtiokonttorilta vuoden 2027 aikana.

Hyväksyttiin 1. käsittelyssä

HE 248/2026 vp · taloushallinto · Valtiokonttori · palvelukeskukset

Valmistelu: valtiovarainministeriö 14.10.2026 alkaen · Hankeikkuna VM125:00/2026

Eläkerahastosta enemmän rahaa budjettiin

Lisäsiirrot olisivat 190–211 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2027–2037.

Mietintö pantiin pöydälle

HE 231/2026 vp · Valtion eläkerahasto · eläkerahastot · siirto

Valmistelu: valtiovarainministeriö 17.11.2025 alkaen · 4 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna VM153:00/2025

Siviilipalvelus mukaan kriisivarautumiseen

Palvelusta suorittavia voitaisiin käyttää viranomaisten tukena häiriötilanteissa.

Mietintö pantiin pöydälle

HE 196/2026 vp · kokonaisturvallisuus · siviilipalvelus · asevelvollisuus

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 16.12.2024 alkaen · 49 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna TEM102:00/2024

Raaputusarpoja voisi taas antaa lahjaksi

Voiton voisi lunastaa muukin täysi-ikäinen kuin arvan ostaja.

Mietintö pantiin pöydälle

HE 225/2026 vp · ostaminen · täysi-ikäiset · lahjoitukset

Valmistelu: sisäministeriö 20.4.2026 alkaen · 17 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna SM005:00/2026

Työmatkavähennyksen yläraja nousisi

Enimmäismäärä nousisi vuodeksi 2027 7 000 eurosta 7 800 euroon.

Lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan

HE 304/2026 vp

Valmistelu: valtiovarainministeriö 21.10.2026 alkaen · Hankeikkuna VM131:00/2026

Yritystuet vaikuttavampiin hankkeisiin

Tukien hyötyjen pitäisi jäädä Suomeen.

Lähetettiin talousvaliokuntaan

HE 324/2026 vp

Valmistelu: työ- ja elinkeinoministeriö 9.9.2026 alkaen · 29 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna TEM048:00/2026

Vakoilun tukeminen rangaistavaksi

Myös vainoaminen tiedustelutarkoituksessa olisi rangaistavaa.

Lähetettiin lakivaliokuntaan

HE 295/2026 vp

Valmistelu: oikeusministeriö 27.6.2025 alkaen · 23 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM089:00/2023

Jätevesien puhdistukseen uudet EU-vaatimukset

Vaatimukset eivät koskisi kaikkia harvaan asuttuja viemäröityjä alueita.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 285/2026 vp · viemärit · hulevesi · jätevedenpuhdistamot

Valmistelu: ympäristöministeriö 22.1.2025 alkaen · 49 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM006:00/2025

Uusi laki katujen ja yleisten alueiden hoidosta

Kuntien olisi laadittava suunnitelma yleisistä alueistaan.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 283/2026 vp · yhdyskuntarakenne · puhtaanapito · aluerakentaminen

Valmistelu: ympäristöministeriö 1.12.2023 alkaen · 148 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM047:00/2025

Ympäristötiedot erillisiin tietovarantoihin

Seuranta- ja päästötiedot toimitettaisiin sähköisesti.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 284/2026 vp · maaperä · paikkatiedot · vesienhoito

Valmistelu: ympäristöministeriö 23.10.2024 alkaen · 46 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM067:00/2024

Uusi valmiuslaki poikkeusoloihin

Viranomaiset saisivat toimivaltuudet poikkeusolojen hallintaan.

Lähetekeskustelu keskeytettiin

HE 294/2026 vp

Valmistelu: oikeusministeriö 16.2.2022 alkaen · 429 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM015:00/2022

Ajoneuvoveron alennus kolminkertaistuisi

Vero kevenisi keskimäärin noin 18 euroa vuodessa autoa kohden.

Lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan

HE 305/2026 vp

Valmistelu: valtiovarainministeriö 19.10.2026 alkaen · Hankeikkuna VM128:00/2026

Syyttömästi vangitun korvaukselle katto

Perusmäärä olisi 120 euroa vuorokaudelta, vähintään 80 ja enintään 180 euroa.

Lähetettiin lakivaliokuntaan

HE 297/2026 vp

Valmistelu: oikeusministeriö 11.9.2025 alkaen · 19 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OM038:00/2025

Opiskeluoikeuden peruuttamisen säännöt tarkentuvat

Harjoittelun voisi evätä huumetestauksen ajaksi.

Lähetettiin sivistysvaliokuntaan

HE 268/2026 vp · soveltuvuus · esteet · työssäoppiminen

Valmistelu: opetus- ja kulttuuriministeriö 1.11.2025 alkaen · 73 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OKM071:00/2025

Ilmanlaadun raja-arvot tiukentuvat

Seurantaa laajennettaisiin esimerkiksi supermittausasemilla.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 287/2026 vp · havaintoasemat · ilmanlaatu · raja-arvot (rajoitukset)

Valmistelu: ympäristöministeriö 18.12.2024 alkaen · 52 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM073:00/2024

Kaivosten ympäristöluvat voitaisiin tarkistaa

Lupaan voitaisiin määrätä tarkistusehto.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 286/2026 vp · hakemuslainkäyttö · kaivostoiminta · ympäristöluvat

Valmistelu: ympäristöministeriö 13.6.2024 alkaen · 61 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM039:00/2024

Sähkölaitteiden ainepoikkeukset Euroopan kemikaalivirastolle

Poikkeushakemukset osoitettaisiin virastolle komission sijaan.

Lähetettiin ympäristövaliokuntaan

HE 288/2026 vp · Euroopan kemikaalivirasto · vaaralliset aineet · kemikaalit

Valmistelu: ympäristöministeriö 30.6.2026 alkaen · 16 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM029:00/2026

Europarlamentaarikolle valtakirjaäänestys raskauden ajaksi

Muutos koskee myös synnytyksen jälkeistä aikaa.

Lähetettiin perustuslakivaliokuntaan

HE 296/2026 vp

Valmistelu: oikeusministeriö 1.9.2026 alkaen · Hankeikkuna 0M053:00/2026

Kirkon eläkerahastolle oma hallitus

Kirkkohallitus ei enää toimisi rahaston hallituksena.

Lähetettiin hallintovaliokuntaan

HE 267/2026 vp · luterilaiset kirkot · kirkolliskokoukset · sisäpiiritieto

Valmistelu: opetus- ja kulttuuriministeriö 17.11.2025 alkaen · Hankeikkuna 0KM068:00/2025

Matias Mäkynen vapautettiin valiokuntatehtävistä

Täydennysvaalit pidetään 12.11.2026.

Vapautuspyyntö hyväksyttiin

VAP 47/2026 vp

Ulkopoliittisen instituutin hallitukseen kolme edustajaa

Valituiksi tulivat Ville Kaunisto, Vilhelm Junnila ja Jani Kokko.

Vaali toimitettiin

VAA 59/2026 vp

ÄÄNESTYKSET

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 1: 59 a §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94 · ei 81 · tyhjiä 0 · poissa 24

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	40	39	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	20	10	10	·	·	1	·
Poissa	8	5	3	2	3	1	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 2: 59 b §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 91 · ei 81 · tyhjiä 0 · poissa 27

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	38	39	·	1	·	·	8	4	·	1
Ei	·	·	40	20	10	10	·	·	1	·
Poissa	10	5	3	2	3	1	2	1	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 3: 59 c §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94 · ei 82 · tyhjiä 0 · poissa 23

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	40	39	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	21	10	10	·	·	1	·
Poissa	8	5	3	1	3	1	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 4: 59 d §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 92 · ei 82 · tyhjiä 0 · poissa 25

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	39	38	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	21	10	10	·	·	1	·
Poissa	9	6	3	1	3	1	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 5: 59 e §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94 · ei 82 · tyhjiä 0 · poissa 23

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	40	39	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	21	10	10	·	·	1	·
Poissa	8	5	3	1	3	1	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 6: 59 f §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94 · ei 82 · tyhjiä 0 · poissa 23

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	40	39	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	21	10	10	·	·	1	·
Poissa	8	5	3	1	3	1	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta

Jatkettu ensimmäinen käsittely, äänestys 7: 147 f §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 93 · ei 81 · tyhjiä 0 · poissa 25

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	39	39	·	1	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	21	10	9	·	·	1	·
Poissa	9	5	3	1	3	2	2	·	·	·

Ryhmästään poikkesivat: Markus Lohi (kesk) jaa, ryhmä ei

HE 83/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Osittain toinen, osittain ainoa käsittely, äänestys 8: Lakiehdotusten hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 92 · ei 83 · tyhjiä 0 · poissa 24

	KOK	PS	SD	KESK	VIHR	VAS	R	KD	LIIK	TV
Jaa	39	39	·	·	·	·	8	5	·	1
Ei	·	·	40	22	10	10	·	·	1	·
Poissa	9	5	3	1	3	1	2	·	·	·

Kaikki ryhmät äänestivät yhtenäisesti.

HE 129/2026 vp

Kaikkien edustajien äänet nimeltä ovat liitteessä.

1 Turvapaikanhaun rajoituslaki jatkuisi vuoden 2028 loppuun

Hallintovaliokunta esittää jatkoa lalle, jonka nojalla turvapaikkahakemusten vastaanottamista voidaan rajoittaa osalla rajaa. Rajoitus on mahdollinen enintään kuukaudeksi kerrallaan, jos vieras valtio käyttää maahantulijoita Suomen painostamiseen. Lakia ei ole sovellettu. Se säädetään poikkeuksena perustuslaista, joten kiireellinen käsittely vaatii viiden kuudesosan kannatuksen. Valiokunta hyväksyi mietinnön äänin 15-2. Anna Kontula (vas) ja Alviina Alametsä (vihr) ehdottavat lain hylkäämistä, koska se on heidän mukaansa ristiriidassa perustuslain, ihmisoikeussopimusten ja EU-oikeuden kanssa.

Turvapaikanhakua rajalla voitaisiin rajoittaa myös eduskuntavaalien jälkeen toimitusministeristön aikana.

HaVM 31/2026 vp (HE 148/2026 vp)
Valmistelu: sisäministeriö 26.5.2026 alkaen · 28 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna SM007:00/2026

2 Asunnon lyhytvuokraus voi vaatia luvan

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä rakentamislain muutoksen. Sen mukaan asunnon käyttö lyhytvuokraukseen asemakaava-alueella voisi vaatia luvan, jos asunnossa ei asuta. Lakiin tulevat myös EU:n energiatehokkuusvaatimukset. Pinja Perholehto (sd) ehdotti Jenni Pitkon (vihr) kannattamana vastalauseen mukaista mallia. Ehdotus hävisi kaikissa seitsemässä äänestyksessä, esimerkiksi 59 a §:n äänestyksessä äänin 94–81. Perholehdon mukaan ratkaisu sementoisi 90 päivän lyhytvuokrausoikeuden ja heikentäisi kuntien keinoja puuttua Rovaniemen kaltaisiin ongelmiin.

Lyhytvuokraus voi jatkossa vaatia luvan, mutta osa puolueista katsoo lain heikentävän kuntien keinoja puuttua haittoihin.

HE 83/2026 vp · lyhytvuokraus · nollaenergiatalot · rakennusaineet
Valmistelu: ympäristöministeriö 7.1.2025 alkaen · 172 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna YM002:00/2025

3 Sotilastiedustelu ulottuisi asuntoihin tuomioistuimen luvalla

Puolustusministeri Antti Häkkänen esitteli muutoksen, jolla kuuntelu ja paikkatiedustelu sallittaisiin asunnoissa poikkeuksellisin edellytyksin tuomioistuimen ennakkoluvalla. Häkkäsen mukaan nykyinen kielto tarjoaa turvasataman turvallisuutta uhkaaville. Hän vetosi kaikkiin puolueisiin perustuslain kiireellisen muutoksen puolesta. Pauli Kiuru (kok) muistutti, että viiden kuudesosan enemmistö riippuu sosialidemokraateista. Lauri Lyly (sd) kertoi ryhmän harkitsevan kantaansa valiokuntakäsittelyn tietojen pohjalta. Atte Harjanne (vihr) ei kannata kiireellisyyttä rikostiedustelun niputtamisen vuoksi.

Häkkäsen mukaan ilman kiireellistä perustuslain muutosta toimivaltuudet viivästyisivät noin puolitoista vuotta.

HE 301/2026 vp
Valmistelu: puolustusministeriö 1.5.2026 alkaen · 32 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna PLM007:00/2026

4 Työn verotus kevenisi noin 230 miljoonalla eurolla

Valtiovarainvaliokunnan mietintö vuoden 2027 tuloveroista pantiin pöydälle. Tuloveroasteikon tulorajoja korotettaisiin 3,2 prosenttia. Pieni- ja keskituloisten työn verotusta kevennettäisiin työtulovähennystä muuttamalla. Yrittäjävähennys nousisi 5,5 prosenttiin. Listaamattomien yhtiöiden työsuhdeoptioiden vero maksettaisiin vasta osakkeita myytäessä. Lastensuojelun taloudelliset tuet ja juomapakkausten pantit muuttuisivat verovapaiksi. Sosialidemokraatit, vihreät ja vasemmistoliitto jättivät kukin oman vastalauseensa.

Pieni- ja keskituloisten palkansaajien verotus kevenisi vuonna 2027.

HE 174/2026 vp · optiot · lahjoitukset · säästöt
Valmistelu: valtiovarainministeriö 10.4.2024 alkaen · 36 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna VM065:00/2024

5 Koko korkeakoulututkinnon voisi suorittaa maksullisena

Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie esitteli muutoksen, jolla koko tutkinnon voisi suorittaa maksullisena avoimena korkeakouluopetuksena syksystä 2028 alkaen. Korkeakoulut päättäisivät itse, järjestävätkö ne tällaista koulutusta. Nasima Razmyar (sd), Laura Meriluoto (vas), Mari Holopainen (vihr) ja Hanna Kosonen (kesk) arvostelivat esitystä maksuttoman koulutuksen periaatteen horjuttamisesta. Oskari Valtola (kok) totesi maksuttoman korkeakouluopetuksen säilyvän. Talvitien mukaan väite luokkayhteiskunnasta on perusteeton.

Maksuttoman tutkintokoulutuksen rinnalle voisi syntyä maksullinen väylä, jos korkeakoulut ottavat sen käyttöön.

HE 311/2026 vp

Valmistelu: opetus- ja kulttuuriministeriö 7.11.2025 alkaen · 102 lausuntoa 9.11. mennessä · Hankeikkuna OKM062:00/2025

SALIN TUNNELMA

270 puheenvuoroa · 79 vastauspuheenvuoroa · 10 h 47 min

Salissa käytettiin 270 puheenvuoroa, joista 79 oli vastauspuheenvuoroja, yhteensä 647 minuutin ajan. Eniten keskusteltiin sotilastiedustelusta, maksullisesta tutkintoväylästä, datakeskusrekisteristä ja valmiuslaista. Kokoomus ja perussuomalaiset vetosivat toistuvasti sosialidemokraatteihin perustuslain kiireellisen muutoksen puolesta. Sosialidemokraatit vastasivat kokoomukselle useimmin, ja ministerit vastasivat useimmin vihreille. Palkka-avoimuudesta, maksullisesta tutkinnosta ja lyhytvuokrauksesta kiisteltiin hallituksen ja opposition välillä. Eläintenpitokieltojen tiukentamisesta ja pakolaisvakoilun kriminalisoinnista oltiin laajasti samaa mieltä yli puoluerajojen.

SALIN LINJAT

KOK Kokoomus puolusti palkka-avoimuuslakia ja asuntoihin ulottuvaa sotilastiedustelua. Se vetosi sosialidemokraatteihin perustuslain kiireellisen muutoksen hyväksymiseksi.

PS Perussuomalaiset tukivat turvallisuuslakeja ja eläintenpitokieltojen tiukennusta. Puolue korosti bensapaketin hyötyä maaseudun autoilijoille.

SD Sosialidemokraatit vaativat palkka-avoimuuslain hylkäämistä ja vastustivat maksullista tutkintoväylää. Puolue harkitsee kantaansa perustuslain kiireelliseen muutokseen valiokunnan tietojen pohjalta.

KESK Keskusta vaati palkka-avoimuuslain hylkäämistä ja arvosteli lyhytvuokrausratkaisua. Puolue huomautti, että bensapaketti rahoitetaan teiden perusylläpidosta leikkaamalla.

VIHR Vihreät vastustivat maksullista tutkintoa ja palkka-avoimuuslakia. Datakeskuksille puolue vaati tiukempaa sääntelyä.

VAS Vasemmistoliitto vastusti maksullista tutkintoväylää ja vaati valmiuslakiin vahvempaa työntekijöiden suojaa. Pakolaisvakoilun kriminalisoinnin se toivotti tervetulleeksi.

KD Kristillisdemokraatit kannattivat muuntohuumeiden aineryhmäkohtaista kieltoa ja kirkon eläkerahaston itsenäistämistä.

TV Timo Vornanen tuki tiedustelun laajentamista ja aineryhmäkohtaista huumekieltoa, kunhan kiellot ovat täsmällisiä.

> ANTTI HÄKKÄNEN (PUOLUSTUSMINISTERI)
> Nykyinen tiedustelukielto asunnoissa tarjoaa turvasataman turvallisuutta uhkaaville. Ilman kiireellistä muutosta toimivaltuudet viivästyisivät noin puolitoista vuotta.

> LAURI LYLY (SD)
> Palkka-avoimuusesitys on hylättävä, koska siitä puuttuu samanarvoisen työn määritelmä.

ARTO SATONEN (KOK)

> Hylkäysesitys on käsittämätön, koska palkkaero on kaventunut kaudella l6 prosentista l4,9 prosenttiin.

VESA KALLIO (KESK)

> Ajoneuvoveron kevennys on vanhojen autojen omistajille keskimäärin noin l8 euroa vuodessa, ja se rahoitetaan leikkaamalla teiden perusylläpidosta.

NASIMA RAZMYAR (SD)

> Maksullista rinnakkaisväylää ei voi kannattaa, koska maksukyky ei saa määrittää koulutusta.

MEDIA JA SALI

Päivän eduskunta-asioista turvapaikanhakua rajoittavan lain jatko, kotirauhan piiriin ulottuva tiedustelu, lyhytvuokraus ja maksullinen tutkintoväylä näkyivät useassa mediassa. Palkka-avoimuuslakia käsitelleet jutut kertoivat ensimmäisestä käsittelystä, ja suuri osa päivän muista laeista ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa.

Palkka-avoimuuslaki hyväksyttiin äänestyksen jälkeen VÄHÄINEN

Iltalehti ja Talouselämä otsikoivat saman jutun sanoin ”Nyt sataa rajua kritiikkiä” ja nostivat esiin SDP:n Lauri Lylyn arvion, jonka mukaan esitys jää ”erittäin puutteelliseksi”. Kauppalehti kertoi uudistuksesta käytännön kautta: työnantaja ei voi enää mennä palkkaneuvotteluihin ”sammutetuin lyhdyin”. Jutut koskivat ensimmäistä käsittelyä, eikä toisen käsittelyn äänestys 92–83 tai sosialidemokraattien, keskustan ja vihreiden hylkäysvaatimus näkynyt seurattujen medioiden jutuissa.

Iltalehti 5.11.: Suomeen tulee palkkoja koskeva muutos – Nyt sataa rajua kritiikkiä

Kauppalehti 6.11.: Palkkaneuvotteluihin tulossa isoja muutoksia – Enää ei voi mennä ”sammutetuin lyhdyin”

Talouselämä 9.11.: Suomeen tulee palkkoja koskeva muutos – Nyt sataa rajua kritiikkiä

HE 129/2026 vp

Turvapaikanhaun rajoituslaki jatkuisi vuoden 2028 loppuun LAAJA

Yle ja MTV Uutiset kertoivat valiokunnan antaneen ”vihreää valoa” rajaturvallisuuslain jatkolle ja toistivat valiokunnan perustelun turvallisuustilanteesta samoin kuin asiakirjoissa. Ilta-Sanomat käytti nimeä ”käännytyslaki”, ja Iltalehti otsikoi ”Kohuttu rajalaki tulee taas”. Iltalehti nosti esiin myös valiokunnan puheenjohtajan Mauri Peltokankaan (ps) ihmettelyn kahden puolueen kannasta. Ilta-Sanomat kertoi Anna Kontulan (vas) ja Alviina Alametsän (vihr) hylkäysvaatimuksesta sekä viiden kuudesosan enemmistön vaatimuksesta kuten lehtikin.

HaVM 31/2026 vp

Sotilastiedustelu ulottuisi asuntoihin tuomioistuimen luvalla LAAJA

Ilta-Sanomat kertoi puolustusvaliokunnan puheenjohtajan Heikki Auton (kok) sanoin, että ”Venäjän vakoojien piilottelu pistetään kuriin”, mikä on linjassa Antti Häkkäsen salissa käyttämän turvasatama-perustelun kanssa. MTV Uutiset kertoi, ettei SDP enää sulje pois perustuslain kiireellistä muutosta. Tämä vastaa sosialidemokraattien salissa ilmaisemaa harkintaa. Helsingin Sanomien kirjoituksessa kotirauhaan ulottuvaa tiedustelua tarkasteltiin perusoikeuksien kannalta: siinä varoitettiin ”vauhtisokeudesta”, ja kirjoitus koski suojelupoliisia.

Ilta-Sanomat 6.11.: Kokoomuksen Autto: Venäjän vakoojien piilottelu kuriin

MTV Uutiset 10.11.: Tiedustelua halutaan laajentaa ihmisten koteihin – SDP saattaa yllättäen antaa tukensa kiireelliselle uudistukselle

Helsingin Sanomat 10.11.: Perusoikeudet | Supon etsivä saattaa pian päästä suomalaisten koteihin – ja se voi olla hyvä asia

HE 301/2026 vp

Asunnon lyhytvuokraus voi vaatia luvan LAAJA

Yle ja Kauppalehti kertoivat valiokunnan mietinnöstä 90 päivän rajana vuodessa, ja Kauppalehti puhui suoraan ”Airbnb-vuokrauksesta” lyhytvuokraajan näkökulmasta. Tiistain keskustelusta Yle otsikoi ”Tällä esityksellä ei ongelmia korjata” ja kirjoitti, ettei kukaan puheenvuoron pitäneistä selkeästi puoltanut esitystä sellaisenaan. Lehden kertomat äänestykset, joissa Pinja Perholehdon (sd) ehdotus hävisi seitsemästi, eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa.

Yle 10.11.: Lyhytvuokrauslaki eduskunnassa: ”Tällä esityksellä ei ongelmia korjata”

Kauppalehti 5.11.: Airbnb-vuokraukseen tulossa 90 päivän raja – Viittä asuntoa Rovaniemellä lyhytvuokraava Tuomas Notko: ”Loppuu turha riitely”

Yle 5.11.: Lakiesitys etenee eduskunnan täysistuntoon: omistusasuntoa voisi lyhytvuokrata 90 päivää vuodessa

HE 83/2026 vp

Koko korkeakoulututkinnon voisi suorittaa maksullisena LAAJA

Yle ja MTV Uutiset kertoivat esityksestä ministeriön tiedotteen pohjalta muutoksena, joka ”täydentäisi nykyistä korkeakoulutarjontaa” ja tarjoaisi mahdollisuuksia työelämässä oleville. Helsingin Sanomissa julkaistussa kirjoituksessa esitystä kutsuttiin ”maksulliseksi ohitusväyläksi” ja kysyttiin, tuleeko kouluttautumisesta ”rikkaiden etuoikeus”. Tämä on lähellä salissa esitettyä opposition arvostelua maksuttoman koulutuksen periaatteen horjuttamisesta.

Helsingin Sanomat 10.11.: Opiskelu | Hallitus avaa korkeakouluihin maksullisen ohitusväylän

Yle 5.11.: Hallitus esittää, että korkeakoulututkinnon voisi suorittaa avoimessa korkeakoulussa

MTV Uutiset 5.11.: Hallituksen esitys: tutkinnon suorittaminen mahdolliseksi myös avoimessa korkeakoulussa

HE 311/2026 vp

Työn verotus kevenisi noin 230 miljoonalla eurolla EI NÄKYNYT

Vuoden 2027 tuloveroasteikkoa ja työtulovähennystä koskeva valiokunnan mietintö ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Kauppalehti kirjoitti vapaaehtoisen eläkesäästämisen verotuen poistumisesta, mutta jutussa ei käsitelty tätä esitystä.

HE 174/2026 vp

Jäi uutisoinnin ulkopuolelle. Selittämättömän omaisuuden menettämistä, rikosasioiden käsittelyn nopeuttamista ja eläintenpitokieltojen pidentämistä koskevat esitykset eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa. Myöskään työttömyysvakuutusmaksujen alentaminen tai siviilipalveluksen liittäminen kriisivarautumiseen ei näkynyt niissä.

Seuranta 5.11.–11.11.: kotimainen media, 3338 verkkojuttua.

TULOSSA

- **12.11.2026 klo 16** Täysistunnossa käsitellään sähkön vähittäishinnan sääntelyä hintakriisin aikana.
- **12.11.2026 klo 16** Rikostiedustelun täydennysesitysten lähetekeskustelu sekä talousvaliokunnan ja lakivaliokunnan täydennysvaalit.
- **12.11.2026** Valiokunnat käsittelevät yhteistoimintalakia, uutta alueidenkäyttölakia ja sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksuja.
- **13.11.2026** Valtiovarainvaliokunnan jaostot kuulevat talousarviosta opetusministeri Anders Adlercreutzia ja työministeri Matias Marttista.
- **3.–4.12.2026** EU:n oikeus- ja sisäasioiden neuvosto voi käsitellä vanhemmuusasetuksen yleisnäkemystä.

LYHYESTI

- Suoratoistopalvelujen on käytettävä 5 prosenttia liikevaihdostaan kotimaiseen tuotantoon tai maksettava se valtiolle. HE 194/2026 vp, SiVM 10/2026 vp
- Pankkien säilyttämät osakekirjat muutetaan sähköisiksi kerralla, ja kirjausmaksu olisi 35 euroa. MmVM 18/2026 vp (HE 131/2026 vp)
- Suuri valiokunta pitää EU:n lyhytvuokrausasetusta toissijaisuusperiaatteen vastaisena. SuVM 3/2026 vp (TS 53/2026 vp)
- Lakivaliokunta vaatii täsmennyksiä poliisin rikostiedusteluun ennen rikosepäilyä. LaVL 18/2026 vp (HE 121/2026 vp)
- Puolustukselle tärkeää keksintöä ei voisi enää pakkolunastaa, vaan sen voisi määrätä salaiseksi. PuVL 15/2026 vp (HE 255/2026 vp)
- Lakialoitteen mukaan potilaalle olisi aina kerrottava hoidossa tapahtuneesta virheestä. LA 48/2026 vp
- Harry Harkimo (liik) kysyy, miksi ministeri Ville Tavio perui Somalian kehityshankkeiden avustukset. KK 483/2026 vp
- Aloitteessa ehdotetaan yli 75-vuotiaisiin kohdistuvan puhelin- ja suoramarkkinoinnin rajoittamista. TPA 111/2026 vp

Aineisto: 152 eduskunnan asiakirjaa, joista 99 analysoitu ja 53 vain PDF:nä; 270 puheenvuoroa; 8 äänestystä.

KAIKKI PUHEENVUOROT PUOLUEITTAIN

Jokaisesta puheenvuorosta on tässä yhden virkkeen tiivistelmä sen yleisteemasta. Puheenvuorot ovat kokonaisuudessaan täysistuntojen pöytäkirjoissa.

KOK 57 puheenvuoroa

Heikki Autto HE 301/2026 vp Venäjän hybridisota hyödyntää lainsäädännön harmaita alueita, joten asuntojen käyttö vihamieliseen toimintaan on estettävä ja perustuslain 10. pykälän muutos hyväksyttävä kiireellisenä.

Timo Heinonen HE 301/2026 vp Lainmuutoksella on kiire, koska vihamielisille toimijoille ei voi jättää aukkoja eikä edes koteja, joissa ne voisivat jatkaa toimintaansa.

Pauli Kiuru HE 301/2026 vp Vihamieliset tiedustelijat käyttävät lain aukkoja häikäilemättä, joten aukko on paikattava; sosiaalidemokraattien tuki on ratkaiseva viiden kuudesosan enemmistön saamiseksi.

Jarno Limnell HE 301/2026 vp Itänaapuri tuntee lakimme aukot ehkä meitä paremmin; niiden yksimielinen tilkitseminen lähettäisi myös vahvan viestin ulospäin.

Sofia Vikman HE 301/2026 vp Venäjää ja muita vihamielisiä toimijoita on estettävä käyttämästä suomalaisia asuntoja turvallisuutta uhkaavaan toimintaan, mistä eduskunnan pitää lähettää yhtenäinen viesti.

Atte Kaleva HE 301/2026 vp Venäjä hyödyntää naapurimaiden lakien aukkoja esimerkiksi säilyttämällä sabotaasivälineitä kodeissa, joten kotirauhan rajoittamiselle on tässä painavat perusteet.

Juha Hänninen HE 273/2026 vp Nuorten huumekuolemien kasvaessa aineryhmäkohtainen kielto sulkee porsaanreiän, jonka kautta muuntohuumeita on markkinoitu laillisina.

Sofia Vikman HE 273/2026 vp Kokonaisten muuntohuumeryhmien kieltäminen kerralla nopeuttaa reagointia, parantaa poliisin ja Tullin mahdollisuuksia ja tähtää nuorten huumeiden käytön sekä huumekuolemien vähentämiseen.

Oskari Valtola HE 311/2026 vp Esitys antaa korkeakouluille keinon vastata työuran aikana muuttuviin osaamistarpeisiin ja lisää koulutustarjontaa ilman uutta julkista rahoitusta.

Aleksi Jäntti HE 311/2026 vp Esitys monipuolistaa reittejä korkeakoulututkintoon, eikä varakkaiden ohituskaista ole suuri riski, koska he voivat jo nyt opiskella tutkintoja Suomen lähialueilla.

Oskari Valtola HE 311/2026 vp Maksuton korkeakouluopetus säilyy, kun taas uusi laki auttaisi avoimessa paljon opiskellutta työssäkäyvää viemään tutkinnon loppuun ilman tutkinto-opiskelupaikkaa.

Sari Sarkomaa HE 274/2026 vp Työnantajan vastuu tarkistaa henkilöstön kielitaito on tärkeä askel hoidon turvallisuudelle, vaikka laajempi kokonaisuudistus tarvitaan vielä huolellisesti valmisteltuna.

Oskari Valtola HE 274/2026 vp Kannattaa kielitaidon varmistamisen vahvistamista myös sosiaalihuollossa väärinkäsitysten vakavien seurausten vuoksi ja katsoo selkeiden vaatimusten auttavan työntekijöitä ja työnantajia.

Sari Sarkomaa HE 274/2026 vp Pitää tervetulleena, että työnantajan velvollisuutta varmistaa riittävä kielitaito tiukennetaan ja ulotetaan sosiaalihuoltoon, koska heikko kielitaito on aiheuttanut vakavia vaaratilanteita.

Juha Hänninen HE 270/2026 vp Pitää testiympäristöä tärkeänä, koska tekoälyjärjestelmien luotettavuus ja riskit on varmistettava viranomaisvalvonnassa ennen niiden laajaa käyttöönottoa.

Aleksi Jäntti HE 270/2026 vp Kannattaa testiympäristöä erityisesti pk-yritysten tukena mutta varoittaa liian raskaasta sääntelystä ja hallinnosta, jotka heikentäisivät Euroopan kykyä kehittää omaa tekoälyä.

Juha Hänninen HE 271/2026 vp Laki on kannatettava, koska turvallisuutta ei voi enää erottaa taloudesta; se yhdistää tasapainoisesti investointien houkuttelun ja turvallisuusriskien tunnistamisen.

Aleksi Jäntti HE 271/2026 vp Uudistus on tarpeen, koska taloudellinen riippuvuus voi muuttua turvallisuusuhaksi, mutta lupajärjestelmä ei saa tarpeettomasti hidastaa investointeja tai karkottaa luotettavia sijoittajia.

Juha Hänninen HE 282/2026 vp Datakeskusinvestoinnit ovat tervetulleita, mutta Suomen on tiedettävä niiden omistajat ja turvallisuusvaikutukset; kevyt ilmoitusmenettely tarjoaa tilannekuvan estämättä investointeja.

Juha Hänninen HE 304/2026 vp Bensapaketti helpottaa polttoaineiden hinnannousua: työmatkakuluvähennyksen ylärajan nosto 7 800 euroon keventää noin 38 000 pitkää työmatkaa ajavan verotusta keskimäärin 260 eurolla.

Juha Hänninen HE 129/2026 vp Palkka-avoimuusdirektiivin toimeenpano parantaa palkkatietojen saatavuutta ja palkkasyrjinnän havaitsemista suomalaista työmarkkinamallia kunnioittaen, joten esitys ansaitsee tuen valiokuntakäsittelyn jälkeen.

Arto Satonen HE 129/2026 vp Hylkäysesitys on käsittämätön, koska palkkaero on kaventunut kaudella 16 prosentista 14,9 prosenttiin ja uusi laki vie palkkatasa-arvoa eteenpäin.

Arto Satonen HE 129/2026 vp Puheenvuoro perustui faktoihin: palkkatasa-arvo on parantunut tällä kaudella ja käsiteltävä laki vie asiaa eteenpäin.

Arto Satonen HE 129/2026 vp Vientivetoinen palkkamalli säädettiin lailla vasta, kun ammattiliittojen keskusjärjestö SAK lähti neuvottelupöydästä ja järjestöjen oma sopimus Ruotsin mallin mukaan kaatui.

Juha Hänninen HE 130/2026 vp Esitys on perusteltu, koska se tehostaa eläintenpitokieltoa eläinten suojelemiseksi, mutta lisäksi tarvitaan valvontaa, resursseja ja rikosten taustaongelmien tunnistamista.

Juha Hänninen HE 138/2026 vp Rikosasioiden käsittelyaika on pidentynyt yli 15 kuukauteen; esitys nopeuttaa rikosprosessia tinkimättä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin takeista.

Juha Hänninen HE 138/2026 vp Poliisien lisääminen ei riitä, vaan oikeudenhoitoon tarvitaan lisää henkilöstöä, koska oikeudenkäynnit ja vankeinhoito ovat turvallisuusketjun pullonkauloja.

Juha Hänninen HE 222/2026 vp Esitys vahvistaa itsemääräämisoikeutta antamalla valtuuttajan määrätä valtakirjassa valtuutetun esteellisyydestä, mikä helpottaa erityisesti ikääntyneiden asioiden hoitoa perhepiirissä.

Juha Hänninen HE 122/2026 vp Esitys täsmentää aselakia ja keventää tarpeetonta hallinnollista taakkaa muuttamatta sen perusperiaatteita, mikä tukee sekä yleistä turvallisuutta että reservin toimintakykyä.

Arto Satonen HE 220/2026 vp Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta puoltaa yksimielisesti laitesääntelyn selkeyttämistä ja korostaa, ettei esitys laajenna työnantajan vastuuta vaan koskee laitteiden valmistusta ja markkinoille saattamista.

Heikki Autto HE 220/2026 vp Puhuja pitää esitystä hyvänä ja tarpeellisena ja kiittää laajaa yksimielisyyttä yli hallitus–oppositio-rajan ja kaikkien puoluerajojen.

Arto Satonen HE 239/2026 vp Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta puoltaa yksimielisesti Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtävien karsimista ja korostaa, että keskus vastaa jatkossakin vaativista työttömyysturvan asiantuntijalausunnoista.

Heikki Autto HE 239/2026 vp Puhuja pitää uudistusta hallinnon läheisyysperiaatteen mukaisena, koska päätösvallan työllisyyspalveluissa on tärkeää olla alueilla, joiden tilanteet vaihtelevat suuresti.

Heikki Autto HE 135/2026 vp Puhuja kannattaa kirjallisiin menettelyihin siirtymistä ja kuulemisajan pidentämistä sekä korostaa ajantasaisen kiinteistörekisterin merkitystä koko talousjärjestelmän toimivuudelle.

Heikki Autto HE 137/2026 vp Puhuja kannattaa laittomasti hankitun omaisuuden menettämisseuraamusta selvänä viestinä rikollisille sekä keinona suitsia rikollisen elämäntavan ihannointia sosiaalisessa mediassa.

Juha Hänninen HE 137/2026 vp Puhuja tukee rikoshyödyn poisottamisen tehostamista ja pitää lakivaliokunnan ehdottamaa selittämättömän omaisuuden menettämisen soveltamiskynnyksen korotusta esitystä parantavana.

Juha Hänninen HE 106/2026 vp Puhuja kannattaa esitystä, koska viranomaisten automaattinen neuvonta voi parantaa palvelujen saatavuutta, vähentää ruuhkia ja vapauttaa asiantuntijoiden aikaa vaativimpiin tilanteisiin.

Juha Hänninen HE 171/2026 vp Puhuja kannattaa vahvasti tupakkaveron keskimäärin viiden prosentin korotusta, koska haittojen verottaminen vahvistaa julkista taloutta ja kansanterveyttä, mikä on osa turvallisuutta.

Heikki Autto HE 141/2026 vp Puhuja hyväksyy esityksen mutta muistuttaa, että elektroniikkaa täynnä olevat ajoneuvot ja työkoneet ovat alttiita kyberuhkille, mikä on otettava huomioon tulevassa sääntelyssä.

Pauli Kiuru HE 301/2026 vp Puhuja kannattaa sotilastiedustelun sallimista asunnoissa tuomioistuimen luvalla ja vetoaa sosialidemokraatteihin, jotka ovat vaa'ankieliasemassa kiireellisen perustuslain muutoksen hyväksymisessä.

Juha Hänninen HE 301/2026 vp Puhuja pitää asuntoihin ulottuvaa sotilastiedustelua tarpeellisena lainsäädännön katvealueen paikkaamisena ja korostaa tuomioistuinpäätöksen ja tiedusteluvalvontavaltuutetun valvonnan turvaavan oikeusturvan.

Aleksi Jäntti HE 301/2026 vp Puhuja kannattaa esitystä, koska vakavan turvallisuusuhan selvittäminen ei saa pysähtyä asunnon ulko-ovelle, mutta korostaa toimivaltuuksien korkeaa käyttökynnystä ja riippumatonta valvontaa.

Heikki Autto HE 301/2026 vp Puolustusvaliokunta käsittelee esityksen huolellisesti mutta ripeästi; perustuslain kiireellinen muuttaminen edellyttää yhteistä tahtoa yli hallituksen ja opposition rajan.

Pauli Kiuru HE 301/2026 vp Perus- ja ihmisoikeuksia on arvioitava myös kansalaisten turvallisuuden kannalta; muutokseen tarvittava viiden kuudesosan enemmistö riippuu sosiaalidemokraattien yhtenäisyydestä.

Pauli Kiuru HE 301/2026 vp Tieto ja faktat voivat lisätä yksimielisyyttä, ja sosiaalidemokraattien kannattaa pitää rivinsä yhtenäisinä tiedustelulain muutoksen tukemisessa.

Pauli Kiuru HE 301/2026 vp Jos muutosta ei hyväksytä ennen huhtikuun eduskuntavaaleja, turvallisuuden kannalta keskeiset lait viivästyvät noin vuodella; vastaan äänestävät ottavat siitä raskaan vastuun.

Heikki Autto HE 311/2026 vp Avoimena korkeakouluopetuksena suoritettava tutkinto on perusteltu täydentävä väylä niille, joiden opintopolku on mutkistunut, eikä se vaaranna maksutonta koulutusta.

Pauli Kiuru HE 311/2026 vp Maksullinen väylä on vaihtoehto maksuttoman koulutuksen rinnalla eikä ole keneltäkään pois, sillä eri koulutusmuodot täydentävät toisiaan.

Juha Hänninen HE 267/2026 vp Uudistus on perusteltu, koska ammattimaisempi johtaminen turvaa kirkon eläkejärjestelmän rahoitusta heikentämättä eläkkeensaajien oikeuksia.

Heikki Autto HE 267/2026 vp Uudistus ajanmukaistaa kirkon eläkevarojen hoitoa; lisäksi Suomen lukuisten eläkerahastojen yhdistämistä kannattaisi selvittää koko yhteiskuntaa hyödyttävien säästöjen saamiseksi.

Juha Hänninen HE 268/2026 vp Kannatettava esitys suojelee haavoittuvassa asemassa olevia nopealla puuttumisella turvallisuusriskeihin, joten se olisi saatava voimaan mahdollisimman pian.

Juha Hänninen HE 288/2026 vp Kannattaa esitystä, koska yhtenäisemmät kemikaaliarvioinnit parantavat sähkölaitteiden turvallisuutta ja suoraan voimaan tulevat tekniset muutokset keventävät hallinnollista taakkaa.

Juha Hänninen HE 294/2026 vp Uuden valmiuslain tärkein tavoite on turvata yhteiskunnan toiminta vakavissa kriiseissä, ja varautumisessa huomioidaan nyt sotilaallisten uhkien rinnalla myös kyber- ja hybridiuhat.

Juha Hänninen HE 294/2026 vp Valmiuslain uudistus on välttämätön osa kokonaisturvallisuuden vahvistamista, mutta perusoikeuksista ei poikkeusoloissakaan saa luopua kevein perustein.

Juha Hänninen HE 295/2026 vp Esitys on perusteltu, koska se paikkaa turvallisuusaukon kriminalisoimalla vakoilun materiaalisen tukemisen ja pakolaisvakoilun ja suojaa samalla perusoikeuksia.

Ben Zyskowicz HE 295/2026 vp Avunannon vakoiluun ja pakolaisvakoilun kriminalisointi on tärkeä uudistus, mutta media sivuuttaa yksimielisesti tuetut esitykset ja perustuslakivaliokunnan lausunnot ovat oikeusoppineiden mukaan päivänpoliittisia.

Juha Hänninen HE 297/2026 vp Oikeus korvaukseen aiheettomasta vapauden menetyksestä säilyy ennallaan, mutta perusteiden kirjaaminen lakiin parantaa yhdenvertaisuutta ja ennakoitavuutta sekä vahvistaa luottamusta oikeusvaltioon.

PS 56 puheenvuoroa

Miko Bergbom HE 301/2026 vp Laki ja perustuslain muutos tarvitaan kiireellisesti, koska vastustajat hyödyntävät kotirauhan suojan aukkoja ja turvallisuustilanne voi vielä pahentua.

Juha Mäenpää HE 301/2026 vp Esitys poistaa tiedustelun katvealueen sallimalla tuomioistuimen luvalla asuntoon kohdistuvan kuuntelun ja paikkatiedustelun, mikä on muuttuneessa turvallisuustilanteessa välttämätöntä.

Veijo Niemi HE 301/2026 vp Muutos on saatava nopeasti, mutta koska kotirauhan piiriin meneminen vaatii luvan, on varmistettava luvan saaminen käräjäoikeudesta myös keskellä yötä.

Jaana Strandman HE 301/2026 vp Venäjän sabotaasi ja hybridivaikuttaminen edellyttävät tiedustelua myös asunnoissa, joten esitys on saatava pian voimaan.

Merja Rasinkangas HE 273/2026 vp Aineryhmien kieltäminen on erinomainen keino, kun taas huumeiden saatavuuden helpottaminen, kuten kannabiksen myynti Alkossa, olisi typerää huumepolitiikkaa.

Jaana Strandman HE 273/2026 vp Aineryhmien kielto vaikeuttaa lain kiertämistä ja suojelee nuoria, eikä kannabiksen myyntiä Alkossa voi hyväksyä.

Jaana Strandman HE 311/2026 vp Maksullinen tutkintoväylä voi monipuolistaa koulutustarjontaa, kunhan se täydentää järjestelmää ja maksuton, osaamiseen perustuva tutkintokoulutus säilyy perustana.

Pia Sillanpää HE 274/2026 vp Kiittää ministeriä esityksestä ja korostaa, että heikko kielitaito on aiheuttanut vaaratilanteita myös kirjaamisessa ja työntekijöiden välisessä viestinnässä.

Jaana Strandman HE 274/2026 vp Pitää B2-tason kielitaitovaatimusta järkevänä puutteellisen kielitaidon aiheuttamien vaaratilanteiden vuoksi ja kysyy, koskeeko esitys myös terveydenhuollon opiskelijoita.

Juha Mäenpää HE 282/2026 vp Datakeskusrekisteri on loistava ja oikeansuuntainen työkalu, koska kenelläkään ei ole kokonaiskuvaa datakeskusten vaikutuksista erityisesti sähkön saatavuuteen ja hintaan.

Jaana Strandman HE 282/2026 vp Rekisterin rinnalle tarvitaan kansallinen datakeskusstrategia, jotta sähköverkkoinvestointien kustannukset eivät siirry kotitalouksien ja pienten ja keskisuurten yritysten maksettaviksi.

Jaana Strandman HE 282/2026 vp Hallitus ei ole toiminut myöhässä, koska kunnat ovat itse päättäneet hankkeista; kuntia on tuettava yhteisillä arviointikriteereillä ja riittävällä asiantuntija-avulla.

Jaana Strandman HE 324/2026 vp Yritystukien tehokkuus sekä kasvu- ja vientiyritykset ovat tärkeitä, mutta pienyritykset erityisesti itäisessä Suomessa on huomioitava erikseen.

Jaana Strandman HE 304/2026 vp Ylärajan nosto helpottaa erityisesti maaseudun pitkiä työmatkoja; perussuomalaiset olisivat laskeneet polttoaineiden jakeluvelvoitetta, hallitus on jo keventänyt polttoaineveroa ja tukenut yrittäjiä.

Jaana Strandman HE 305/2026 vp Kevennyksen kolminkertaistaminen 30 miljoonaan euroon auttaa kotitalouksia, joille auto on välttämätön; hallitus on keventänyt ajoneuvoveroa kaudella yhteensä 80 miljoonaa euroa.

Jaana Strandman HE 305/2026 vp Opposition talouspuheet ovat tervetulleita; esitys tukee perussuomalaisten tavoitetta keventää suomalaisten arjen kustannuksia kaikkialla Suomessa.

Jaana Strandman HE 83/2026 vp Lyhytvuokrauksen sääntelyn selkeyttäminen on tarpeen; kunnan mahdollisuus pidentää rajaa 180 päivään huomioi paikalliset olosuhteet, eikä EU:n energiatehokkuusvaatimuksista saa koitua kohtuuttomia kustannuksia.

Ritva Elomaa HE 129/2026 vp Esitys edistää tärkeitä asioita, kuten palkkasyrjinnän ehkäisyä ja palkkauksen läpinäkyvyyttä, vaikka valiokunnan mietintö ei ollut yksimielinen.

Jari Ronkainen HE 129/2026 vp Sukupuolineutraalit ammattinimikkeet ovat hölmöjä eivätkä paranna työntekoa; esimerkiksi kirvesmiehen ja palomiehen nimikkeet säilyvät käytännössä.

Ritva Elomaa HE 129/2026 vp Ammattinimikkeiden muuttaminen ei tee naisista tasa-arvoisempia, eikä kaikkea pidä muuttaa.

Ritva Elomaa HE 130/2026 vp Esitys on erittäin kannatettava, koska pidemmät kiellot ja vankeusuhka kiellon rikkomisesta vahvistavat eläinten suojaa; asiaa on ajettu omilla lakialoitteilla vuodesta 2019.

Jaana Strandman HE 130/2026 vp Eläintenpitokiellosta tulee eläintensuojelurikoksen pääsääntöinen seuraamus ja vähimmäiskestot pitenevät, mikä vahvistaa eläinten suojaa; perussuomalaiset nostivat uudistuksen hallituksen listalle.

Rami Lehtinen HE 130/2026 vp Aiempi laki oli tehoton etenkin lemmikkejä laiminlyövien kohdalla; uudistus antaa viranomaisille paremmat keinot puuttua, sillä eläinten pitäminen ei ole perusoikeus.

Mikko Lundén HE 130/2026 vp Esitys estää eläimiä kaltoinkohdelleita hankkimasta uusia eläimiä pidentämällä pitokieltoja ja sallimalla poliisille kotietsinnän; perussuomalaiset ajoivat muutosta hallitusohjelman ulkopuolelta.

Jari Ronkainen HE 130/2026 vp Salin yksimielisyys ja ministerin sekä perussuomalaisten edustajien työ ansaitsevat kiitoksen, mutta on kysyttävä, miksi lakia ei saatu aikaan aiemmilla hallituskausilla.

Rami Lehtinen HE 130/2026 vp Vihreiden olisi kerrottava, miksi heidän hallituskaudellaan asialle ei tehty mitään; toistuvasti eläimiä kaltoinkohtelevalle pitäisi voida määrätä pysyvä eläintenpitokielto.

Ritva Elomaa HE 130/2026 vp Salin yhteisymmärrys on ilahduttava ja eläinten suojelu on asia, joka yhdistää kaikkia edustajia.

Rami Lehtinen HE 138/2026 vp Oikeuden saamisen hitaus on vakava perusoikeusongelma; kuulustelujen tallentaminen ja rikosilmoitusten kirjaamisvelvoitteen keventäminen ovat hyviä askelia, mutta lisätoimia tarvitaan edelleen.

Mikko Lundén HE 138/2026 vp Esitys purkaa tarpeetonta byrokratiaa joustavoittamalla esitutkintaa ja estää uudella saatavillaolohaasteella oikeudenkäynnin viivyttämisen haastetta välttelemällä.

Rami Lehtinen HE 138/2026 vp Saatavillaolohaaste yhdessä etäoikeudenkäyntien kanssa estää oikeudenkäyntien peruuntumisen epäillyn poissaolon vuoksi, mikä on keskeistä käsittelyaikojen pitenemisen estämiseksi.

Mikko Lundén HE 138/2026 vp Uudistuksen toivotaan nopeuttavan myymälävarkauksien käsittelyä, sillä kaupan varkaushävikki on valtava ja pitkät odotukset ilman tuomioita turhauttavat yrittäjiä ja henkilökuntaa.

Jari Ronkainen HE 122/2026 vp Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyjä aseita ei jatkossa tarvitse säilyttää asekaapissa, mikä helpottaa keräilijöiden ja sotahistoriallisten kokoelmien toimintaa turvallisuudesta tinkimättä.

Rami Lehtinen HE 122/2026 vp Pysyvästi ampumakelvottomien aseiden pitäminen näytillä on järkevää, koska niiden palauttamisen riski on vähäinen; ruutitoimiset etälamauttimet ovat poliisille tervetullut lisäys.

Mikko Lundén HE 220/2026 vp Puhuja korostaa, että turvallisuusohjeiden on oltava suomeksi ja ruotsiksi ja että samojen vaatimusten on koskettava kaikkia yrityksiä, myös maahantuojia, reilun kilpailun vuoksi.

Mikko Lundén HE 239/2026 vp Puhuja kannattaa päällekkäisyyksien karsimista mutta korostaa, ettei kunnille saa siirtää vastuuta ilman riittäviä valmiuksia eikä tukea tarvitsevia saa jättää palveluiden väliin.

Ritva Elomaa HE 135/2026 vp Maa- ja metsätalousvaliokunta puoltaa yksimielisesti kirjallisen menettelyn laajentamista kiinteistötoimituksissa mutta ehdottaa asianosaisten kuulemisajan pidentämistä 14 päivästä 30 päivään oikeusturvan vuoksi.

Jari Ronkainen HE 301/2026 vp Sotilastiedustelun on saatava tuomioistuimen luvalla kuunnella yksityisasuntoja ja tehdä niissä paikkatiedustelua, jotta Suomen turvallisuutta uhkaavat toimijat eivät hyödynnä lainsäädännön aukkoja.

Jari Ronkainen HE 301/2026 vp Sosiaalidemokraattien toivotaan tukevan esitystä yksimielisesti, eikä tiedustelulainsäädännön korjauksia pidä viivyttää yhtään enempää kuin on välttämätöntä.

Pekka Aittakumpu HE 267/2026 vp Yli kahden miljardin euron rahaston siirtäminen kirkolliskokouksen valitseman hallituksen ja täyspäiväisen johtajan vastuulle on järkevää ja vahvistaa ammattimaista sijoittamista.

Jaana Strandman HE 267/2026 vp Uudistus selkeyttää eläkerahaston johtamista, mutta hallinto on pidettävä kustannuksiltaan maltillisena; tärkeintä on varojen vastuullinen, tuottava ja kustannustehokas hoito.

Kaisa Garedew HE 268/2026 vp On tärkeää, että oppilaitos voi jatkossa estää opiskelijan harjoittelun jo huumetestin tulosta odotettaessa haavoittuvien ihmisten suojelemiseksi.

Jaana Strandman HE 268/2026 vp Rikostaustan selvittämisen laajentaminen on perusteltua; lisäksi riittävä suomen kielen taito on varmistettava jo koulutuksen aikana potilas- ja asiakasturvallisuuden vuoksi.

Veijo Niemi HE 268/2026 vp Rikosrekisteriotteen vaatimisen laajentaminen iäkkäiden ja vammaisten parissa työskentelyyn on tärkeää, joten miksi muutos ei tule voimaan nopeammin kuin vuoden 2028 alussa?

Jaana Strandman HE 283/2026 vp Katutöiden parempi yhteensovittaminen on tervetullutta, mutta uusien velvoitteiden kustannukset on pidettävä kohtuullisina ja kuntien erilaiset resurssit huomioitava.

Jorma Piisinen HE 294/2026 vp Kiittää esitystä, joka vahvistaa kriisinkestävyyttä ja mahdollistaa liikkumis- ja oleskelurajoitukset rajaturvallisuuden suojaamiseksi oikeusturvasta tinkimättä.

Anne Rintamäki HE 294/2026 vp Pitää tehokasta toimintakykyä vakavissa häiriötilanteissa välttämättömänä ja kannattaa rikoslain muutoksia, jotta Suomen turvallisuutta vaarantavat saatetaan vastuuseen.

Jaana Strandman HE 294/2026 vp Muuttunut turvallisuusympäristö edellyttää ajantasaista valmiuslakia, joka vahvistaa viranomaisten kykyä torjua kriisejä ja hybridiuhkia ja turvaa samalla kansalaisten oikeusturvan.

Kaisa Garedew HE 294/2026 vp Hybriditoiminnan vuoksi Suomen on varauduttava kaikkeen ja varmistettava kriiseissä nopea päätöksenteko ja viranomaisten riittävät valtuudet.

Tomi Immonen HE 294/2026 vp Ukrainan sota osoittaa, ettei kriisiin voi valmistautua vasta sen alkaessa, joten poikkeusolojen toimivaltuudet on rakennettava etukäteen.

Kaisa Garedew HE 294/2026 vp Uusi valmiuslaki sujuvoittaa poikkeusolojen päätöksentekoa ja on tarpeen, koska korona-aika oli kaoottinen ja Venäjän toiminta on muuttunut vaarallisemmaksi.

Anne Rintamäki HE 294/2026 vp Viranomaisilla on oltava poikkeusoloissa riittävät toimivaltuudet, kuten uudet liikkumisrajoitukset rajaturvallisuuden vuoksi, kunhan valtuudet ovat tarkkarajaisia ja parlamentaarisesti valvottuja.

Anne Rintamäki HE 295/2026 vp Esitys on tarpeellinen, koska se paikkaa lainsäädännön aukkoja ja antaa viranomaisille tehokkaat keinot puuttua vieraan valtion tiedustelutoimintaan varhaisessa vaiheessa.

Merja Rasinkangas HE 295/2026 vp Esitys on kannatettava, koska viranomaisilla on oltava keinot puuttua pakolaisvakoiluun ja tiedustelupalveluiden avustajiin jo varhaisessa vaiheessa.

Jorma Piisinen HE 295/2026 vp Esitys vahvistaa kansallista turvallisuutta ja viestii selvästi, ettei Suomi ole vieraiden valtioiden tiedustelupalveluiden toimintakenttä.

Anne Rintamäki HE 297/2026 vp Syyttömästi vangittujen niin sanottujen koppikorvausten rajaaminen 80–180 euroon vuorokaudelta on oikeudenmukaista veronmaksajille, koska jopa 400 euron päiväkorvaukset eivät ole taloudellisesti kestäviä.

Merja Rasinkangas HE 297/2026 vp Syyttömästi vangituille kuuluu korvaus, mutta sen on oltava kohtuullinen; laissa säädetty 120 euron perusmäärä 80–180 euron rajoin tuo järjestelmään järkevät pelisäännöt.

SD 50 puheenvuoroa

Mika Kari HE 301/2026 vp Kotirauhaa rajoittavan sääntelyn on oltava tarkkarajaista, välttämätöntä ja oikeasuhtaista, minkä vuoksi asia on käytävä valiokunnassa huolellisesti läpi asiantuntijoiden kanssa.

Johannes Koskinen HE 301/2026 vp Perustuslain muutos valmisteltiin hyvin kaikkien puolueiden kesken, mutta myös tiedustelulakien muutokset olisi pitänyt valmistella parlamentaarisesti perusoikeuksien huolellisen huomioimisen varmistamiseksi.

Eveliina Heinäluoma HE 301/2026 vp Suomen ja Euroopan on viestittävä Venäjälle, ettei vaikutusyrityksiä hyväksytä, mutta lain porsaanreiät on tukittava oikeusvaltioperiaatetta noudattaen.

Hanna Laine-Nousimaa HE 273/2026 vp Aineryhmäkohtainen kielto on perusteltu, mutta laki ei yksin ratkaise huumeongelmaa vaan rinnalle tarvitaan ennaltaehkäisyä, mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä matalan kynnyksen apua.

Nasima Razmyar HE 311/2026 vp Maksullista rinnakkaisväylää ei voi kannattaa, koska maksukyky ei saa määrittää koulutusta eikä esitys näytä nostavan koulutustasoa.

Lauri Lyly HE 311/2026 vp Koska esitys puuttuu maksuttoman koulutusjärjestelmän ytimeen, ministerin pitää kertoa lukuvuoden hinta ja suhtautuminen soveltuvuuden arvioinnin pois jäämiseen.

Riitta Kaarisalo HE 311/2026 vp Esityksen myötä rahalla voisi ostaa tutkintoon johtavan opinto-oikeuden, minkä vuoksi esimerkiksi yliopistot ovat ilmoittaneet, etteivät ota mallia käyttöön.

Nasima Razmyar HE 311/2026 vp Kokonaisen tutkinnon suorittaminen maksullisena ilman pääsykoevaatimuksia on periaatteellinen ongelma, joka rikkoo pitkän korkeakoulutuksen maksuttomuuden linjan.

Krista Kiuru HE 274/2026 vp Kolmen vuoden odotuksen jälkeen ammattihenkilölain muutos jää torsoksi eikä vastaa kysymykseen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyydestä.

Lauri Lyly HE 274/2026 vp Pitää kielitaitoa tärkeänä mutta katsoo, että työperäisiä maahanmuuttajia palkkaavien yritysten ja yhteisöjen pitäisi kantaa nykyistä enemmän vastuuta heidän koulutuksestaan.

Aki Lindén HE 274/2026 vp Katsoo, että hoiva-avustajien tehtävissä kuten syöttämisessä tai ulkoiluttamisessa pärjää vähemmälläkin kielitaidolla, mutta jokaisen on pyrittävä parantamaan kielitaitoaan.

Paula Werning HE 274/2026 vp Korostaa omaan hoitotyökokemukseensa vedoten, että riittävä kielitaito on potilas- ja työturvallisuuskysymys erityisesti muistisairaiden asiakkaiden hoidossa.

Krista Kiuru HE 274/2026 vp Olisi halunnut uudistaa koko ammattihenkilölain ja kysyy ministeriltä, nouseeko kielitaitovaatimus, koska esitys hänen mukaansa vain yhtenäistää sosiaali- ja terveydenhuollon säännökset.

Timo Harakka HE 270/2026 vp Arvostelee hallitusta testiympäristön viivästymisestä Ruotsiin ja Tanskaan verrattuna sekä siitä, että uudet tehtävät aiotaan hoitaa ilman lisämäärärahaa.

Lauri Lyly HE 270/2026 vp Kysyy, riittääkö yhden valtakunnallisen testiympäristön kapasiteetti, pysyvätkö viranomaiset tekoälyn kehityksen tasalla ja tehdäänkö yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa.

Timo Harakka HE 271/2026 vp Esitys ei perustele, miksi energia- ja datakeskusinvestoinnit tarvitsevat luvan; se on uusi jättinormi, eikä Huoltovarmuuskeskus ole luonteva lupaviranomainen.

Timo Harakka HE 271/2026 vp Ministeri ei vieläkään perustellut, mikä turvallisuusriski datakeskuksiin ja energiantuotantoon liittyy, kun Suomi on molemmissa lähes omavarainen.

Timo Harakka HE 282/2026 vp Kotitalouksien sähkön hinta ei nouse automaattisesti kysynnän kasvaessa, vaan puolueiden on esitettävä keinoja kulutusjouston ja uuden tuotannon varmistamiseksi.

Lauri Lyly HE 282/2026 vp Sähköverkon ja tuotannon on pysyttävä datakeskusbuumin tahdissa, joten on selvitettävä, kysytäänkö ilmoituksessa datakeskusten joustovarasta sähkötehon käytössä.

Mika Kari HE 282/2026 vp Reagointi datakeskuksiin on ollut jälkijättöistä; on selvitettävä, miten datakeskusbuumi sovitetaan yhteen turvallisuuden kanssa esimerkiksi julkisesti saatavilla olevien salaisten paikkatietojen osalta.

Timo Harakka HE 282/2026 vp Vihreiden ja perussuomalaisten vastustus on väärän suuntaista, sillä datakeskusten suurteholaskentaa tarvitaan esimerkiksi ilmastoskenaarioiden mallintamiseen ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen.

Lauri Lyly HE 282/2026 vp Datakeskuksia tarvitaan tulevaisuudessa; ydinkysymys on, kuinka paljon joustoa sähkönkäyttöön saadaan muutosvaiheessa, ja rekisterin tiedot auttavat hahmottamaan sitä.

Lauri Lyly HE 304/2026 vp Väliaikainen korotus on oikeansuuntainen mutta riittämätön; sosialidemokraatit esittivät ylärajaksi 8 400 euroa ja omavastuuksi 750 euroa, nyt omavastuu nousee 900 euroon.

Aki Lindén HE 304/2026 vp Muutos heikentää valtaosan tilannetta omavastuun noustessa 800 eurosta 900 euroon; hyötyä saavat vain ne, joiden työmatkakulut ylittävät 7 000 euroa vuodessa.

Lauri Lyly HE 304/2026 vp Korotuksesta hyötyvät vain noin 65–72 kilometrin työmatkaa ajavat, kun omavastuun nousu koskee kaikkia; toimi on oikea mutta riittämätön.

Aki Lindén HE 305/2026 vp Verohelpotukset kasvattavat valtion 13 miljardin euron alijäämää; vaalien lähestyessä keskustelu keskittyy eturyhmien palvelemiseen valtiontalouden tilan sijaan.

Aki Lindén HE 305/2026 vp Noin euron kuukaudessa tuova veronalennus on nykyisessä valtiontalouden tilanteessa turha, koska vahva valtiontalous on köyhän paras turva.

Pinja Perholehto HE 83/2026 vp Ympäristövaliokunnan ratkaisu sementoisi 90 päivän lyhytvuokrausoikeuden ilman tapauskohtaista harkintaa, mikä heikentää kuntien mahdollisuuksia puuttua Rovaniemen kaltaisiin ongelmiin.

Johanna Ojala-Niemelä HE 83/2026 vp Esityksen aikarajat sementoivat Rovaniemen nykytilan; lyhytvuokraus olisi pitänyt tehdä rekisteröitäväksi ja omistajakohtaista asuntomäärää rajoittaa harmaan talouden torjumiseksi.

Lauri Lyly HE 129/2026 vp Esitys toteuttaa palkka-avoimuusdirektiivin puutteellisesti, koska siitä puuttuu samanarvoisen työn määritelmä, joten 1.–5. lakiehdotus on hylättävä.

Timo Suhonen HE 129/2026 vp Hallitus viivytti tietoisesti esitystä ja jätti siitä pois direktiivin tärkeimmät keinot, kuten samanarvoisen työn määritelmän, joten hylkäysesitystä on kannatettava.

Juha Viitala HE 129/2026 vp Pelkkä palkkatietojen avoimuus ei riitä ilman todellisia keinoja selvittää palkkaperusteita ja puuttua syrjintään, joten torsoksi jäänyt laki pitäisi hylätä.

Niina Malm HE 129/2026 vp Esitys on askel oikeaan suuntaan mutta jää alle direktiivin minimin ja jättää palkkasyrjinnän havaitsemisen liikaa työntekijän vastuulle, joten se on hylättävä.

Lauri Lyly HE 129/2026 vp Esitys on hylättävä, koska se jättää direktiivin keinot selittämättömän palkkaeron poistamiseen osin käyttämättä; palkkaeron kaventuminen johtuu kuntien ja hyvinvointialueiden palkkaohjelmasta.

Niina Malm HE 129/2026 vp Palkkojen parannukset ovat tulleet julkisen alan palkkaohjelmasta ja työehtosopimuksista; hallituksen lainsäädäntö on ollut surkeaa pienipalkkaisille naisille.

Timo Suhonen HE 129/2026 vp Hallitus ei ole parantanut naisten asemaa, vaan määräaikaisuuksien helpottaminen ja aikuiskoulutustuen ja vuorotteluvapaan lakkauttaminen heikensivät sitä.

Lauri Lyly HE 129/2026 vp Opposition muutosesitykset olisivat tuoneet palkkausjärjestelmiin vertailukelpoisuutta, mutta hallituksen vientivetoinen palkkamalli ja muut ratkaisut ovat heikentäneet palkkatasa-arvon välineitä.

Timo Suhonen HE 129/2026 vp Vientivetoinen palkkamalli on hallituksen keskeisimpiä päätöksiä, joka heikentää naisten palkkakehitystä.

Lauri Lyly HE 129/2026 vp Vientivetoinen laki on jäykistänyt työmarkkinat palkankorotuskatolla ja -lattialla eikä salli suurempia korotuksia naisille ja matalapalkka-aloille.

Niina Malm HE 129/2026 vp Sukupuolineutraalit ammattinimikkeet kuten pelastaja eivät ole ongelma, vaan maailman muuttuminen pitäisi hyväksyä myös eduskunnassa.

Lauri Lyly HE 220/2026 vp Puhuja kannattaa yksimielistä esitystä mutta on huolissaan työsuojeluviranomaisten resurssien riittävyydestä ja korostaa suomen- ja ruotsinkielisten turvallisuusohjeiden merkitystä.

Lauri Lyly HE 239/2026 vp Puhuja tukee yksimielistä mietintöä mutta pohtii, pysyvätkö työttömyysturvan tulkinnat yhdenmukaisina ja syntyykö säästöjä, kun etenkin pienet työllisyysalueet joutuvat hankkimaan oikeudellisen osaamisen itse.

Lauri Lyly HE 301/2026 vp Muuttunut turvallisuustilanne koettelee perusoikeuksia; sosiaalidemokraattien ryhmä harkitsee kantaansa perustuslain kiireelliseen muuttamiseen vastuullisesti valiokuntakäsittelyn tietojen pohjalta.

Lauri Lyly HE 311/2026 vp Korkeakoulutettujen määrää on lisättävä, mutta maksullisen väylän avaaminen on periaatteellinen muutos maksuttomaan koulutukseen ja ohittaa tavanomaisen hakupolun.

Lauri Lyly HE 282/2026 vp Datakeskukset haastavat energiajärjestelmää nopealla kulutuksen kasvulla, mutta rekisteri auttaa arvioimaan säätötarvetta ja keskukset tuovat myös työpaikkoja.

Lauri Lyly HE 267/2026 vp
Eläkerahastolle on järkevää perustaa oma hallitus ja johtaja, koska suurten eläkevarojen sijoittaminen vaatii asiantuntemusta eikä onnistu muun toiminnan ohella.

Paula Werning HE 294/2026 vp Pitää uudistusta välttämättömänä mutta korostaa, että poikkeusolojen toimivaltuuksien käytön on oltava tarkkaan rajattua ja oikeasuhtaista perusoikeuksia kunnioittaen.

Lauri Lyly HE 294/2026 vp Arvostelee esitystä työntekijöiden oikeuksien liiallisesta heikentämisestä esimerkiksi työ- ja lepoaikoihin sekä irtisanomisaikaan ja kaipaa vertailua nykyiseen lakiin.

Aki Lindén HE 294/2026 vp Esitys vaatii huolellista käsittelyä, koska laaja pandemia tai eläintauti on yhä todennäköinen syy käyttää terveydenhuoltoa koskevia poikkeusvaltuuksia.

Lauri Lyly HE 294/2026 vp Massiivinen esitys vaatii riittävästi aikaa valiokunnissa, sillä sen työ- ja virkasuhteita koskevat poikkeusvaltuudet ovat työntekijän kannalta epätasapainoisia.

KESK 25 puheenvuoroa

Mikko Savola HE 301/2026 vp
Kannattaa kiireellistä käsittelyä, koska esitys täydentää vuodesta 2015 kehitettyä tiedustelulainsäädäntöä ja oman tiedustelutiedon tuottaminen on tärkeää myös Natossa.

Hannu Hoskonen HE 301/2026 vp Laki on hyväksyttävä nopeasti Suomelle vahinkoa suunnittelevien turvasatamien poistamiseksi, mutta kotirauhan suojaa on käsiteltävä perustuslakivaliokunnan linjausten mukaisesti.

Hanna Kosonen HE 311/2026 vp Esitys muuttaa merkittävästi maksuttoman tutkintokoulutuksen linjaa, koska jatkossa koulutukseen pääsyä ratkaisisi osaamisen lisäksi varallisuus.

Vesa Kallio HE 311/2026 vp Maksullinen tutkintokoulutus voi suosia kasvukeskusten korkeakouluja ja lisätä alueellista eriarvoisuutta, mikä valiokunnan pitää ottaa käsittelyssä huomioon.

Hanna Kosonen HE 311/2026 vp Esitys ei nosta korkeakoulutettujen määrää vaan avaa varakkaille oman väylän, vaikka pitäisi aikaistaa opintojen alkamista ja lyhentää opintoaikoja.

Vesa Kallio HE 274/2026 vp Heikko kielitaito hoitotyössä kuormittaa läheisiä ja voi vaarantaa hoidon esimerkiksi päivystävän lääkärin puheluissa, joten kielitaito on yhteinen ratkaistava asia.

Hannu Hoskonen HE 274/2026 vp
Toivoo esityksen viestivän Suomessa oleskeleville, että suomen kielen oppiminen on välttämätöntä, eikä hoitajilta voi edellyttää harvinaisten kielten taitoa.

Hannu Hoskonen HE 270/2026 vp
Pelkää järjestäytyneen rikollisuuden hyödyntävän tekoälyä ilman toimivaa lainsäädäntöä ja kansainvälistä yhteistyötä ja kysyy, pystyykö Suomi hallitsemaan tekoälyn uhat.

Vesa Kallio HE 282/2026 vp
Datakeskuksista tarvitaan pragmaattista keskustelua, sillä maailma digitalisoituu ja on löydettävä ratkaisut, joilla pysytään kehityksessä mukana aiheuttamatta itselle vahinkoa.

Vesa Kallio HE 324/2026 vp Perusteet ovat loogisia, mutta alueiden erilaiset yritysrakenteet on huomioitava niin, että yrittämisen edellytykset säilyvät myös itäisessä Suomessa.

Vesa Kallio HE 304/2026 vp Ylärajan korotus on oikeansuuntainen ja kohdistuu pitkää työmatkaa kulkeviin; se vähentää verotuloja noin 10 miljoonaa euroa ja keventää vajaan 40 000 ihmisen verotusta.

Vesa Kallio HE 304/2026 vp
Omavastuun nousu heikentää arviolta lähes 670 000 ihmisen vähennystä; paketti rahoitetaan leikkaamalla teiden perusylläpidosta, eikä yksi malli sovi Suomen erilaisille alueille.

Vesa Kallio HE 305/2026 vp Kevennys tarkoittaa vanhojen autojen omistajille keskimäärin noin 18 euroa vuodessa; se rahoitetaan leikkaamalla teiden perusylläpidosta, mikä kasvattaa korjausvelkaa.

Vesa Kallio HE 305/2026 vp Vaalien lähestyminen kärjistää keskustelua, joten Suomi tarvitsisi pidemmän aikavälin suunnitelman nopeisiin kriiseihin; ajoneuvoveron helpotus on noin euron kuukaudessa.

Mika Riipi HE 83/2026 vp
Lyhytvuokrausta koskeva osa ei saa tukea, koska vapaa 90–180 päivän vuokrausoikeus ilman rekisteröintiä heikentää kuntien keinoja ja kärjistää Rovaniemen asuntotilannetta.

Vesa Kallio HE 83/2026 vp Laki sementoi 90 päivän lyhytvuokrausoikeuden ja levittää Rovaniemen haittoja muualle, joten hallituksen on annettava viipymättä uusi lyhytvuokrausta rajoittava esitys.

Vesa Kallio HE 83/2026 vp Keskusta kannattaa opposition yhteistä esitystä, sillä kyse ei ole yritystoiminnan vastustamisesta vaan siitä, että taloyhtiöiden on vaikea saada vuokralaisia vastuuseen haitoista.

Tuomas Kettunen HE 129/2026 vp
Keskustan vastalauseen mukaisesti lakiesitys pitää hylätä, koska se ei poista palkkaeroja, jättää samanarvoisen työn määrittelemättä ja lisää yritysten byrokratiaa.

Vesa Kallio HE 129/2026 vp Kannattaa edustaja Kettusen esitystä lakiesityksen hylkäämisestä.

Vesa Kallio HE 267/2026 vp
Hallinnollinen uudistus on perusteltu ja kannatettava, mutta valiokunnan on varmistettava avoimuuden, seurakuntien vaikutusmahdollisuuksien ja kirkollisen ohjauksen säilyminen.

Vesa Kallio HE 267/2026 vp Vahvat instituutiot vahvistavat yhteiskuntaa, joten niiden toivotaan säilyvän koko maassa mahdollisimman lähellä ihmisiä.

Vesa Kallio HE 268/2026 vp Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun mukaan rikostaustan selvittämisen laajennus, määräaikainen harjoittelukielto ja jälkiohjaus ovat kannatettavia, mutta ennaltaehkäiseviä joustoja on säilytettävä.

Vesa Kallio HE 268/2026 vp Muutokset lisäävät ammattikorkeakoulujen hallinnollista työtä ja resurssitarvetta, joten toimeenpano vaatii ohjeistusta, viestintää opiskelijoille ja yhteisen valtakunnallisen oppaan.

Vesa Kallio HE 283/2026 vp
Maankäyttö- ja rakennuslain korvaaminen neljällä lailla tekee lainsäädännöstä pirstaleisen, joten lakien yhteisvaikutuksia ihmisten arkeen on seurattava.

Hanna Räsänen HE 294/2026 vp
Keskusta kannattaa esitystä; kysyy, milloin tarvittavat sektorilait valmistuvat ja korvataanko kuntien ja hyvinvointialueiden uudet tehtävät rahoituksessa.

VIHR 32 puheenvuoroa

Atte Harjanne HE 301/2026 vp
Sotilastiedustelun muutos on perusteltu, mutta kiireellisyyttä ei voi kannattaa, koska hallitus niputti perustuslain muutokseen ongelmallisen rikostiedustelun, joka olisi pitänyt käsitellä erikseen.

Mari Holopainen HE 311/2026 vp
Hallitus luo kaksi kaistaa, joista toiseen pääsee osaamisella ja toiseen maksamalla, eikä lakiesitys rajaa maksullista väylää aikuisopiskelijoihin.

Mari Holopainen HE 311/2026 vp
Maksullisuus siirtää kustannuksia opiskelijoille ja voi kiihdyttää aivovuotoa, kun kokoomus suunnittelee lisäksi uusia koulutusleikkauksia seuraavalle hallituskaudelle.

Mari Holopainen HE 270/2026 vp Pitää EU-sääntelyä hyvänä mutta kaipaa enemmän poliittista keskustelua tekoälyn vaikutuksista työpaikkoihin ja vallanjakoon sekä omia eurooppalaisia tekoälymalleja.

Krista Mikkonen HE 282/2026 vp
Rekisteri on hyvä työkalu mutta ei hallitse datakeskusbuumia; maakunnallista suunnittelua pitäisi alueidenkäyttölaissa vahvistaa eikä heikentää.

Jenni Pitko HE 282/2026 vp
Datakeskusrekisteri on hyvä alku mutta tulee liian myöhään, sillä paljon sähköä kuluttavat datakeskukset voivat vaarantaa ilmastotavoitteet ja lisätä energiaköyhyyttä.

Tiina Elo HE 282/2026 vp Rekisteri on askel oikeaan suuntaan mutta ei ohjausväline; datakeskuksille tarvitaan aikalisä ja tiukempi sääntely, ettei Suomesta tule datakeskusten villiä länttä.

Mari Holopainen HE 282/2026 vp
Lakiesitys on sinänsä hyvä, mutta hallitus aikoo alueidenkäyttölailla heikentää kuntalaisten mahdollisuuksia valittaa esimerkiksi datakeskushankkeiden asemakaavoista.

Krista Mikkonen HE 324/2026 vp
Vaikuttavuuden seuranta on hyvä, mutta tehottomista ja vanhentuneista yritystuista pitäisi uskaltaa luopua; kysyy ministeriltä, miten tukijärjestelmää aidosti uudistetaan.

Krista Mikkonen HE 324/2026 vp Laki on tervetullut, mutta yritystukiin pitäisi puuttua rohkeammin; kysyy, arvioidaanko lain kriteereillä myös nykyisiä tukia vai vain uusia.

Krista Mikkonen HE 304/2026 vp
Vihreät olisivat halunneet tuet kohdennetummin esimerkiksi maaseudun pienituloisille; matkakuluvähennyksen tulisi ohjata kestävään liikkumiseen; Suomi on myös jättänyt EU:n sosiaalirahaston keinot käyttämättä.

Krista Mikkonen HE 305/2026 vp Noin euron kuukausikevennys on identiteettipolitiikkaa, joka ei näy arjessa mutta hidastaa autokannan uusiutumista, lisää päästöjä ja vähentää verotuloja.

Krista Mikkonen HE 305/2026 vp
Tukien pitäisi kohdistua tarkasti niitä tarvitseville; hallituksen olisi pitänyt valmistella lainsäädäntö, jolla kriisitukia voidaan kohdentaa esimerkiksi tulojen ja asuinpaikan mukaan.

Jenni Pitko HE 83/2026 vp Esitettyä 90–180 päivän lyhytvuokrausrajaa on arvosteltu, koska se rajoittaa kuntien tapauskohtaista harkintaa ja vaikeuttaa viranomaisten puuttumista häiriöihin.

Jenni Pitko HE 83/2026 vp Laki vie kunnilta keinoja puuttua lyhytvuokrauksen haittoihin; tarvittaisiin rekisteröintivelvoite, koska ammattimainen vuokraus on majoitustoimintaa, joka vie asuntoja asukkailta.

Krista Mikkonen HE 83/2026 vp Laki ei auta puuttumaan lyhytvuokrauksen haittoihin vaan heikentää nykyisiä keinoja, joten seuraava hallitus joutunee korjaamaan sitä.

Krista Mikkonen HE 129/2026 vp Laki tuotiin eduskuntaan myöhässä eikä se täytä palkka-avoimuusdirektiivin minimivaatimuksia, joten vihreät eivät kannata sitä tässä muodossa.

Tiina Elo HE 129/2026 vp Esitys ei täytä direktiivin vähimmäisvaatimuksia ja tasa-arvovaltuutetun mukaan heikentäisi nykyisiä oikeuksia, joten sen hylkääminen on perusteltua.

Krista Mikkonen HE 129/2026 vp
Sukupuolineutraalit ammattinimikkeet helpottavat hakeutumista eri aloille ja vähentävät työmarkkinoiden sukupuolittuneisuutta; uusiin nimikkeisiin totutaan, kuten pelastaja osoittaa.

Krista Mikkonen HE 130/2026 vp Laki on kannatettava ja oikeusministeri ansaitsee siitä kiitoksen, mutta hallituksen muut eläimiä koskevat esitykset ovat heikentäneet eläinten asemaa.

Tiina Elo HE 130/2026 vp Pääsääntöinen eläintenpitokielto ja valvonta kotona vievät oikeaan suuntaan, mutta vaikutus riippuu valvonnasta, resursseista ja viranomaisyhteistyöstä; törkeissä tapauksissa pysyvä kielto olisi ollut perusteltu.

Krista Mikkonen HE 130/2026 vp Lakia ei tehty aiemmin, koska kaikki tärkeät asiat eivät päädy hallitusohjelmaan; eteneminen vaati aktiivisen ministerin, jolle asia oli henkilökohtaisesti tärkeä.

Krista Mikkonen HE 311/2026 vp
Maksullinen korkeakoulutus murentaa lupausta taustasta riippumattomasta koulutuksesta, eivätkä korkeakoulut ole pyytäneet uudistusta, jota myös valmistelun ohjausryhmä vastusti.

Tiina Elo HE 311/2026 vp Maksullisen korkeakoulutuksen väylä murentaa maksuttoman koulutuksen kulmakiveä ja lisää eriarvoisuutta, vaikka korkeakoulut eivät ole uudistusta pyytäneet.

Tiina Elo HE 282/2026 vp
Datakeskusrekisteri on askel oikeaan suuntaan mutta ei riitä, sillä datakeskusten sijoittumista on ohjattava kansallisesti eikä maakuntakaavaa saa heikentää.

Krista Mikkonen HE 282/2026 vp
Rekisteri ja verkkoon liittymisen etusijamenettely ovat tarpeen, mutta hallitus on yllätetty eikä alueidenkäyttölaki ohjaa datakeskusten sijoittumista.

Jenni Pitko HE 283/2026 vp Katutöiden yhteensovittaminen on hyvä tavoite, mutta esimerkiksi sähköverkon vahvistamisen pitkä odotus voisi viivästyttää investointeja kohtuuttomasti; myös lakien pilkkominen hankaloittaa kokonaiskuvaa.

Jenni Pitko HE 284/2026 vp Pitää esitystä teknisenä ja tarpeellisena mutta kysyy, auttaako tietojen kokoaminen luontokadon pysäyttämisessä, suojeltujen luontokohteiden turvaamisessa ja ennallistamisessa.

Jenni Pitko HE 285/2026 vp Kysyy, miten vesistöjen kuormitusta voitaisiin vähentää myös maankäytössä luontopohjaisilla ratkaisuilla, kuten hulevesien hallinnalla ja suojavyöhykkeillä, ilmastonmuutoksen lisätessä sateita.

Jenni Pitko HE 286/2026 vp Kannattaa tarkistusmenettelyä ja sen laajentamista muuhunkin teollisuuteen sekä vaatii, että kaivokset ja malminetsintä kielletään luonnonsuojelualueilla eikä Viiankiaavalle myönnetä lupaa.

Jenni Pitko HE 287/2026 vp Pitää direktiiviä hyvänä askeleena puhtaampaan ilmaan ja kysyy, saavatko kunnat uusia työkaluja ja resursseja lisääntyviin seuranta- ja suunnitteluvelvoitteisiin.

Jenni Pitko HE 288/2026 vp Pitää EU-sääntelyä tärkeänä esimerkiksi lasten elektroniikkaleluissa ja vaatii keinoja estää Kiinasta tilattujen sääntelyä ohittavien tuotteiden pääsy kotimarkkinoille.

VAS 10 puheenvuoroa

Timo Furuholm HE 301/2026 vp Koska tiedustelu osuu helposti sivullisiin, kotirauhan rajoitukset ja vaalikauden lopulla niputetut tiedustelulait vaativat eduskunnassa perusteellista kokonaiskäsittelyä.

Laura Meriluoto HE 311/2026 vp Esitys horjuttaa koulutuksen maksuttomuuden periaatetta ja rakentaa hyvätuloisille ohituskaistan, joka eriyttää ihmisten mahdollisuuksia heidän taustansa mukaan.

Pia Lohikoski HE 311/2026 vp Maksullinen ohituskaista korkeakoulututkintoon vahvistaa luokkayhteiskuntaa, eikä varallisuus saa ratkaista kenenkään opintopolkua.

Pia Lohikoski HE 311/2026 vp Korkeakoulutus periytyy jo nyt vahvasti, eikä järjestelmään pidä rakentaa periytyvyyttä lisääviä mekanismeja ilman laajaa yhteiskunnallista keskustelua.

Laura Meriluoto HE 282/2026 vp Rekisteri on kannatettava, mutta tilannekuvan lisäksi tarvitaan kansallinen datakeskusstrategia ja sääntely, jolla datakeskusten sijoittumista voidaan priorisoida ja rajoittaa.

Timo Furuholm HE 294/2026 vp Pitää päivitystä tarpeellisena ja toivoo valiokunnan selvittävän, pitäisikö työntekijän oikeudet poikkeusoloissa kirjata lakiin tarkemmin.

Veronika Honkasalo HE 294/2026 vp Valmiuslaki laajentaisi työnantajien oikeutta poiketa työntekijöiden oikeuksista, joten tarvitaan ilmoitusvelvollisuus työsuojeluviranomaiselle ja seuraamukset perusteettomista poikkeamista.

Veronika Honkasalo HE 294/2026 vp Lain saattaminen sopusointuun perustuslain kanssa on kannatettavaa, mutta esitys jättää työntekijöiden oikeudet liian heikolle suojalle ja tulee eduskuntaan myöhään vaalikaudella.

Veronika Honkasalo HE 295/2026 vp Pakolaisvakoilun kriminalisointi on kauan odotettu ja tervetullut, mutta sääntelyn on oltava tarkkarajaista, ettei se rajoita esimerkiksi journalismia tai tutkimusta.

Veronika Honkasalo HE 295/2026 vp Pakolaisvakoilun kriminalisointi on puoluerajojen yli kannatettu merkittävä askel, sillä sukulaistensa puolesta pelkäävät eivät uskalla puhua lähtömaansa ongelmista, mikä on myös sananvapauskysymys.

KD 2 puheenvuoroa

Päivi Räsänen HE 273/2026 vp Esitys on erittäin kannatettava, koska aineryhmäkohtainen kielto sulkee aukot, joita rikolliset ovat hyödyntäneet muuttamalla kiellettyjä aineita hieman kemiallisesti.

Päivi Räsänen HE 267/2026 vp Eläkerahaston itsenäistäminen Kirkkohallituksesta on hyvin perusteltua ja voi antaa Kirkkohallitukselle mahdollisuuden keskittyä kirkon ydintehtäviin.

MUUT 36 puheenvuoroa

Antti Häkkänen HE 301/2026 vp Nykyinen tiedustelukielto asunnoissa tarjoaa turvallisuutta uhkaaville turvasataman, joten kuuntelu ja paikkatiedustelu sallittaisiin poikkeuksellisin edellytyksin tuomioistuimen ennakkoluvalla.

Antti Häkkänen HE 301/2026 vp Vetoaa kaikkiin puolueisiin perustuslain kiireellisen muutoksen hyväksymiseksi, koska muuten toimivaltuudet viivästyisivät noin puolitoista vuotta riskien kasvaessa.

Karoliina Partanen HE 273/2026 vp Esitys mahdollistaa kokonaisten muuntohuumeryhmien kieltämisen kemiallisen rakenteen perusteella, jotta uusiin aineisiin voidaan puuttua ennen kuin niitä markkinoidaan laillisina huumeina.

Mari-Leena Talvitie HE 311/2026 vp Lakimuutos mahdollistaisi koko tutkinnon suorittamisen maksullisena avoimena korkeakouluopetuksena syksystä 2028 alkaen, mutta korkeakoulut päättäisivät itse, järjestävätkö ne tällaista koulutusta.

Mari-Leena Talvitie HE 311/2026 vp Väite luokkayhteiskunnasta on perusteeton, sillä maksuton tutkinto säilyy pääperiaatteena ja korkeakoulut päättävät itse avoimen tutkintoväylän järjestämisestä ja maksuista.

Wille Rydman HE 274/2026 vp Esitys vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kielitaitovaatimuksia ja valvontaa sekä joustavoittaa työnjakoa potilasturvallisuuden ja palvelujen saatavuuden turvaamiseksi.

Wille Rydman HE 274/2026 vp Korostaa kielitaitoa ratkaisevana potilasturvallisuuskysymyksenä ja työnantajan vastuuta sen varmistamisesta ja kertoo kokonaisuudistuksen jääneen tekemättä työmarkkinajärjestöjen toiveesta.

Sakari Puisto HE 270/2026 vp Esittelee tekoälyasetuksen toisen vaiheen toimeenpanon, jossa Liikenne- ja viestintäviraston yhteyteen perustetaan testiympäristö ja kriittisen infrastruktuurin suuririskisille järjestelmille säädetään ilmoitusvelvollisuus.

Sakari Puisto HE 270/2026 vp Vastaa, että tekoäly on huijauksissa sekä uhka että torjuntakeino, toteaa globaalin hallinnan vaikeaksi ja myöntää Liikenne- ja viestintäviraston resurssipulan merkittäväksi.

Sakari Puisto HE 271/2026 vp Uusi laki toisi kriittisille aloille ennakkoluvan muuttuneen turvallisuusympäristön ja EU:n asetuksen vuoksi, mutta Suomi suhtautuu edelleen myönteisesti ulkomaisiin sijoituksiin.

Sakari Puisto HE 271/2026 vp Laki on perusteltu muuttuneen turvallisuustilanteen vuoksi; Huoltovarmuuskeskus on luonteva ensimmäisen vaiheen käsittelijä, kun taas datakeskusrekisteri on erillinen ilmoitusvelvollisuus.

Sakari Puisto HE 271/2026 vp Lain piiriin kuuluvat turvallisuuskriittistä tietoa käsittelevät datakeskukset sekä suuret energialaitokset, koska ne voivat vaikuttaa koko sähköjärjestelmän toimintaan.

Sakari Puisto HE 282/2026 vp Vähintään 0,5 megawatin datakeskusten olisi ilmoitettava tietonsa Huoltovarmuuskeskuksen rekisteriin ajantasaisen tilannekuvan saamiseksi; kyse on ilmoitus- eikä lupamenettelystä.

Sakari Puisto HE 282/2026 vp Datakeskusrekisteri on vain osa kokonaisuutta; tuleva priorisointilaki ei nostaisi sähköpulassa datakeskuksia kärkeen, ja joustoihin ja säätövoimaan on suhtauduttava realistisesti.

Sakari Puisto HE 324/2026 vp Esitys suuntaisi yritystukia hankkeisiin, joiden hyödyt jäävät Suomeen ja joissa on enemmän yksityistä rahoitusta; yritystukineuvottelukunta lausuisi myös verotuista.

Sakari Puisto HE 324/2026 vp Esitys on oikeansuuntainen puitelaki, jossa pienikin vaikuttavuuden parannus on merkittävä; hallitus on jo leikannut yritystukia, vaikka se on poliittisesti vaikeaa.

Sakari Puisto HE 324/2026 vp Laki koskee 1. helmikuuta 2027 alkaen myönnettäviä valtion tukia; määräaikaisuus ja vaikuttavuus ovat hyviä tarkastelukohteita, mutta tarvitaan myös poliittista uudelleenarviointia.

Anders Adlercreutz HE 267/2026 vp Kirkon eläkerahastolle perustetaan oma hallitus ja johtaja itsenäisemmän varainhoidon turvaamiseksi ilman vaikutuksia eläkeoikeuksiin tai valtion talousarvioon.

Anders Adlercreutz HE 268/2026 vp Hallitus esittää opiskelijan alalle soveltumattomuutta koskevien säännösten täsmentämistä, muun muassa rikostaustan selvittämisen laajentamista iäkkäiden ja vammaisten parissa tehtävään harjoitteluun.

Anders Adlercreutz HE 268/2026 vp Laki tulee voimaan vasta vuoden 2028 alussa, koska toimeenpano vaatii ohjeoppaan päivittämistä ja tietojärjestelmämuutoksia.

Sari Multala HE 283/2026 vp Uusi yhdyskuntarakentamislaki uudistaa maltillisesti katuja, puistoja ja muita yleisiä alueita koskevat säännöt ja parantaa suunnittelun ennakoitavuutta, esteettömyyttä ja töiden yhteensovittamista.

Sari Multala HE 283/2026 vp Lait tuodaan erillisinä, koska edellinen hallitus uudisti rakentamislain ensin; kunnat tarvitsevat myös parempia keinoja katutöiden yhteensovittamiseen.

Sari Multala HE 284/2026 vp Esitys selkeyttää ympäristö- ja luonnonsuojelun tietovarantojen rekisterinpitovastuita ja vahvistaa henkilötietojen suojaa ilman uusien tietojärjestelmien perustamista.

Sari Multala HE 284/2026 vp Esitys ei suoraan muuta tietojen määrää tai laatua vaan täsmentää rekisterinpitäjien vastuita, mikä voi välillisesti parantaa myös tietojen laatua.

Sari Multala HE 285/2026 vp Esitys panee osittain täytäntöön uudistetun yhdyskuntajätevesidirektiivin ja käyttää kansallisen liikkumavaran täysimääräisesti, jolloin vaatimukset koskisivat noin 80 prosenttia Suomen yhdyskuntajätevesistä.

Sari Multala HE 285/2026 vp Hulevesien hallintaa edistää aiemmin käsitelty lakiesitys; ravinteiden huuhtoutumista on vähennetty Saaristomeri-ohjelmalla ja lopettamalla kunnostusojituksen tukeminen.

Sari Multala HE 286/2026 vp Ympäristölupamääräysten tarkistaminen palautettaisiin kaivos- ja rikastamotoimintaan, koska kaivoksen vaikutukset selviävät usein vasta toiminnan aikana; tavoitteena on tukea investointeja ja ympäristönsuojelua.

Sari Multala HE 287/2026 vp Esitys panee täytäntöön uudistetun ilmanlaatudirektiivin, tiukentaa raja-arvoja vuodesta 2030 ja lisää ilmanlaadun seurantaa muun muassa neljällä uudella supermittausasemalla.

Sari Multala HE 287/2026 vp Kunnille ei myönnetä lisäresursseja, koska suunnitelma tarvitaan vain raja-arvojen ylittyessä eikä sellaista ole kymmeneen vuoteen tarvinnut laatia.

Sari Multala HE 288/2026 vp Poikkeushakemukset osoitettaisiin jatkossa Euroopan kemikaalivirastolle ja direktiivin tekniset poikkeusliitteet pantaisiin täytäntöön suoralla viittauksella ministeriön asetuksen sijaan, mikä säästää valmisteluresursseja.

Leena Meri HE 294/2026 vp Valmiuslaki uudistetaan kokonaan vastaamaan muuttunutta turvallisuusympäristöä ja hybridiuhkia, jotta yhteiskunta toimii myös vakavimmissa kriiseissä.

Leena Meri HE 294/2026 vp Työnantajan on ilmoitettava palvelussuhteen ehdoista poikkeamisesta valvovalle viranomaiselle ja velvoite on sanktioitu, mutta valiokuntien tulee käsitellä työoikeudelliset kysymykset huolellisesti.

Leena Meri HE 295/2026 vp Esityksessä kriminalisoidaan hallitusohjelman mukaisesti pakolaisvakoilu eli vainoaminen tiedustelutarkoituksessa sekä materiaalisen tuen antaminen vieraan valtion tiedustelupalvelulle vakoilua varten.

Leena Meri HE 295/2026 vp Laki suojaa ihmisiä autoritääristen valtioiden vainolta ja tukkii aukot vieraan tiedustelun materiaalisessa tukemisessa; media voisi kertoa kansalaisille tällaisista uusista työkaluista.

Leena Meri HE 297/2026 vp Syyttömästi vangittujen ja tuomittujen kärsimyskorvaukselle säädettäisiin lakiin 120 euron vuorokausikohtainen perusmäärä 80–180 euron rajoin, mikä yhdenmukaistaa järjestelmää ja estää kohtuuttoman suuret korvaukset.

Leena Meri HE 296/2026 vp Euroopan parlamentin jäsen voisi raskauden loppuvaiheessa ja synnytyksen jälkeen valtuuttaa toisen jäsenen äänestämään puolestaan, mikä helpottaa perhe-elämän ja luottamustehtävän yhteensovittamista mandaattia siirtämättä.

TV 2 puheenvuoroa

Timo Vornanen HE 301/2026 vp Tukee esitystä, koska Venäjän hyökkäyssodan muuttamassa turvallisuusympäristössä tiedustelun on varoitettava uhista jo niiden muodostumisvaiheessa.

Timo Vornanen HE 273/2026 vp Kannattaa aineryhmien kieltämistä nuorten suojelemiseksi, mutta kieltojen on oltava täsmällisiä ja ennakoitavia oikeusturvan takaamiseksi.

ÄÄNET EDUSTAJITTAIN

Täysistunnon äänestykset, joissa jokaisen edustajan ääni nimeltä (eduskunnan avoin data). Suluissa eduskuntaryhmä.

HE 83/2026 vp · äänestys 1

59 a §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 81: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 24: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 2

59 b §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 91: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Peter Östman (kd)

Ei 81: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 27: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Hanna Holopainen (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd),

Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Päivi Räsänen (kd), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok), Ben Zyskowicz (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 3

59 c §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 82: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 23: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 4

59 d §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 92: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Peter Östman (kd)

Ei 82: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 25: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Sheikki Laakso (ps), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok), Ben Zyskowicz (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 5

59 e §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps),

Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 82: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 23: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 6

59 f §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 94: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Noora Fagerström (kok), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 82: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 23: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

HE 83/2026 vp · äänestys 7

147 f §: mietintö JAA / Pinja Perholehdon ehdotus (vl) EI

Jaa 93: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Markus Lohi (kesk), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 81: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 25: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Noora Fagerström (kok), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

HE 129/2026 vp · äänestys 8

Lakiehdotusten hyväksyminen JAA / hylkääminen EI

Jaa 92: Pauli Aalto-Setälä (kok), Anders Adlercreutz (r), Pekka Aittakumpu (ps), Otto Andersson (r), Sanna Antikainen (ps), Heikki Autto (kok), Miko Bergbom (ps), Sandra Bergqvist (r), Eva Biaudet (r), Juho Eerola (ps), Markku Eestilä (kok), Ritva Elomaa (ps), Sari Essayah (kd), Kaisa Garedew (ps), Timo Heinonen (kok), Pertti Hemmilä (kok), Laura Huhtasaari (ps), Petri Huru (ps), Juha Hänninen (kok), Anna-Kaisa Ikonen (kok), Tomi Immonen (ps), Christoffer Ingo (r), Janne Jukkola (kok), Vilhelm Junnila (ps), Kaisa Juuso (ps), Arja Juvonen (ps), Aleksi Jäntti (kok), Atte Kaleva (kok), Pia Kauma (kok), Ville Kaunisto (kok), Mari Kaunistola (kok), Teemu Keskisarja (ps), Pihla Keto-Huovinen (kok), Marko Kilpi (kok), Teemu Kinnari (kok), Pauli Kiuru (kok), Ari Koponen (ps), Jukka Kopra (kok), Jari Koskela (ps), Terhi Koulumies (kok), Sheikki Laakso (ps), Milla Lahdenperä (kok), Mia Laiho (kok), Rami Lehtinen (ps), Jarmo Lindberg (kok), Mikko Lundén (ps), Matias Marttinen (kok), Sari Multala (kok), Juha Mäenpää (ps), Jani Mäkelä (ps), Veijo Niemi (ps), Mira Nieminen (ps), Anders Norrback (r), Mikko Ollikainen (r), Petteri Orpo (kok), Martin Paasi (kok), Karoliina Partanen (kok), Mauri Peltokangas (ps), Jorma Piisinen (ps), Mika Poutala (kd), Riikka Purra (ps), Susanne Päivärinta (kok), Lulu Ranne (ps), Mari Rantanen (ps), Merja Rasinkangas (ps), Anne Rintamäki (ps), Jari Ronkainen (ps), Onni Rostila (ps), Wille Rydman (ps), Päivi Räsänen (kd), Tere Sammallahti (kok), Sari Sarkomaa (kok), Arto Satonen (kok), Sami Savio (ps), Sara Seppänen (ps), Pia Sillanpää (ps), Jenna Simula (ps), Jaana Strandman (ps), Mari-Leena Talvitie (kok), Sari Tanus (kd), Ville Valkonen (kok), Oskari Valtola (kok), Elina Valtonen (kok), Heikki Vestman (kok), Joakim Vigelius (ps), Timo Vornanen (tv), Henrik Vuornos (kok), Ville Vähämäki (ps), Sinuhe Wallinheimo (kok), Henrik Wickström (r), Ben Zyskowicz (kok), Peter Östman (kd)

Ei 83: Alviina Alametsä (vihr), Marko Asell (sd), Kim Berg (sd), Tiina Elo (vihr), Eeva-Johanna Eloranta (sd), Seppo Eskelinen (sd), Tarja Filatov (sd), Timo Furuholm (vas), Elisa Gebhard (sd), Tuula Haatainen (sd), Lotta Hamari (sd), Timo Harakka (sd), Atte Harjanne (vihr), Harry Harkimo (liik), Eveliina Heinäluoma (sd), Pia Hiltunen (sd), Mari Holopainen (vihr), Veronika Honkasalo (vas), Petri Honkonen (kesk), Inka Hopsu (vihr), Hannu Hoskonen (kesk), Saara Hyrkkö (vihr), Jessi Jokelainen (vas), Riitta Kaarisalo (sd), Antti Kaikkonen (kesk), Eeva Kalli (kesk), Vesa Kallio (kesk), Anne Kalmari (kesk), Mika Kari (sd), Anette Karlsson (sd), Hilkka Kemppi (kesk), Tuomas Kettunen (kesk), Krista Kiuru (sd), Mai Kivelä (vas), Jani Kokko (sd), Mauri Kontu (kesk), Anna Kontula (vas), Johannes Koskinen (sd), Hanna Kosonen (kesk), Antti Kurvinen (kesk), Johan Kvarnström (sd), Hanna Laine-Nousimaa (sd), Antti Lindtman (sd), Aki Lindén (sd), Mika Lintilä (kesk), Markus Lohi (kesk), Pia Lohikoski (vas), Lauri Lyly (sd), Niina Malm (sd), Helena Marttila (sd), Hanna-Leena Mattila (kesk), Timo Mehtälä (kesk), Laura Meriluoto (vas), Ville Merinen (sd), Anna-Kristiina Mikkonen (sd), Krista Mikkonen (vihr), Saku Nikkanen (sd), Olga Oinas-Panuma (kesk), Johanna Ojala-Niemelä (sd), Jouni Ovaska (kesk), Aino-Kaisa Pekonen (vas), Pinja Perholehto (sd), Jenni Pitko (vihr), Mikko Polvinen (kesk), Piritta Rantanen (sd), Nasima Razmyar (sd), Mika Riipi (kesk), Antti Rinne (sd), Hanna Räsänen (kesk), Joona Räsänen (sd), Hanna Sarkkinen (vas), Mikko Savola (kesk), Markku Siponen (kesk), Ville Skinnari (sd), Timo Suhonen (sd), Tytti Tuppurainen (sd), Oras Tynkkynen (vihr), Juha Viitala (sd), Pia Viitanen (sd), Sofia Virta (vihr), Tuula Väätäinen (sd), Paula Werning (sd), Johannes Yrttiaho (vas)

Poissa 24: Maaret Castrén (kok), Fatim Diarra (vihr), Noora Fagerström (kok), Bella Forsgrén (vihr), Sanni Grahn-Laasonen (kok), Janne Heikkinen (kok), Hanna Holopainen (vihr), Antti Häkkänen (kok), Antti Kangas (ps), Kimmo Kiljunen (sd), Minja Koskela (vas), Suna Kymäläinen (sd), Jarno Limnell (kok), Mats Löfström (r), Leena Meri (ps), Matias Mäkynen (sd), Sakari Puisto (ps), Minna Reijonen (ps), Paula Risikko (kok), Joakim Strand (r), Ville Tavio (ps), Sofia Vikman (kok), Eerikki Viljanen (kesk), Ville Väyrynen (kok)

Lähteet ja tekotapa. Eduskunnan asiakirjat, täysistuntojen pöytäkirjat ja valiokuntien julkiset asiakirjat (eduskunnan avoin data, CC BY 4.0); kotimainen media; esitysten valmistelutiedot: valtioneuvoston hankeikkuna (CC BY 4.0), tilanne 9.11.2026. Valtiopäivä on koottu tekoälyavusteisesti: asiakirjojen ja puheenvuorojen tiivistelmät on tuotettu koneellisesti. Kansikuva on luotu tekoälyllä. Luvut ja asiakirjatunnukset tarkistetaan koneellisesti lähteistä. Tarkista sanamuodot linkitetystä alkuperäisestä lähteestä ennen lainaamista.